

B932

**Kaksi tietä –
kaksi dominikaania s. 10**

**Katolista elämää
Kreikassa s. 12**

**Aito avioliitto suojelee
ydinperhettä s. 20**

**Paavi Franciscus
kehottaa ekologiseen
kääntymykseen
s. 6**

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 9 • 11.9.2015

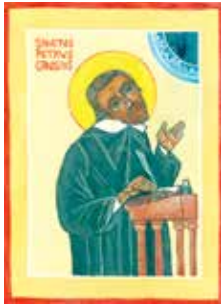

**Hiippakuntajuhla
kokosi kirkkoväen
Lohjalle s. 8**

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • Lukijoilta • På svenska • Ohjelmat

Pääkirjoitus

Kärsimykselle täytyy tehdä jotakin

Maanosaamme kohtaa parhaillaan yksi suurimmista ellei suurin muuttoaalto sitten toisen maailmansodan. Eivät vain kymmenet- vaan sadattuhannet syyrialaiset, irakilaiset, pohjoisafrikkalaiset ja afgaanit ovat lähteneet liikkeelle, pois kotimaistaan, omista kodeistaan, kohti turvallisena pidettyä Eurooppaa. Matka vain ei ole turvallinen, eivätkä sen järjestäjistä kaikki ole ollenkaan pyyteettömiä. Toisten ihmisten hädällä tehdään bisnestä.

Pakoon on lähdetty, koska vaara uhkaa kotona, mutta monien kohtaloksi on koitunut Välimeren ylityksen ylivoimaisuus. Toivo turvallisemmasta tulevaisuudesta, kaipuu vapautteen ja ihmisarvoiseen elämään ei ole riittänyt, kun meren aallot ovat nielaiseet pakolaisia ja turvapaikkaa etsineitä ihmisiä kuljettaneita laivoja ja veneitä. Mereen päätyneiden määrä on tuntematon, mutta joka tapauksessa puhutaan tuhansista tai jopa kymmenistä tuhansista uhreista.

Euroopan kristityillä on näytön paikka. Kun ihminen jättää taakseen kaiken, hänen täytyy voida tuntea olevansa hyväksytty ja kunnioitettu myös vastaanottomaassa; hän heittäytyy tyhjin käsin toisten ihmisten hyväntahtoisuuden varaan. Kristittyjen täytyy olla eturintamassa pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamisessa, heidän perustarpeistaan huolehtimisessa ja uuden elämän alkuun saattamisessa. Heidän on osoitettava, ettei eurooppalainen uskonnollisuuskään ole kaavoihin kangistunutta vaan että siihen liittyy todellinen auttamisen halu, joka perustuu Kristuksen näkemiseen kaikissa ihmisissä. Vastaanottamiseen liittyy myös pelkoa ja uhkakuvia. Niiden ei pidä kuitenkaan sumentaa mieltä ja vaikuttaa kielteisesti ensisijaiseen velvollisuuteen auttaa jokaista apua tarvitsevaa.

Se, mitä nyt tapahtuu, panee kysymään, miksei jotakin voida tehdä toisin, niin että tällainen kärsimys voitaisiin välttää ja ennaltaehkäistä. Missä on kansojen ja kansakuntien järki? Missä on ihmisperheen yhteinen auttamisenhalu? Miksi kansainvälinen yhteisö, Suomi mukaan lukien, ei auta nopeammin ratkaisemaan ongelmatilanteita ja pysäyttämään väkivallan kierrettä? Siitäkin huolimatta, että se vaatisi tuntuvia uhrauksia myös meiltä itseltämme. Nyt tosiasia on se, että koska emme ole ratkaisseet ongelmia muualla, meidän on hyväksyttävä passiivisuutemme seuraukset omissa maassamme.

Onko niin, että meille tärkeämpää on taistella työpäivän pidentämistä vastaan kuin puolustaa ihmisoikeuksia siellä, missä ne ovat uhattuina? Että meille tärkeämpää on elää omissa rauhassamme ja olla ajattelematta muiden ihmisten ja kansojen koettelemuksia? Että pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden tullessa etsimme kaikkia mahdollisia tekosyitä välttää vaivannäöltä?

Ruotsissa piispa Arborelius on pyytänyt kaikkia katolisia seurakuntia valmistautumaan pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kohtaamiseen ja nimitämään jokaiseen seurakuntaan yhteyshenkilön tätä ”kunniatehtävää” hoitamaan. Vaikka katolinen yhteisö Suomessa on pieni, voisimme mekin tehdä jotakin – eikö vain?

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Kirkonjohtajat vetoavat kehitysyhteistyön puolesta

Me allekirjoittaneet Suomen kristillisten kirkkojen johtajat vetoamme maan hallitukseen, että se kohtuullistaisi kaavailtuja kehitysyhteistyön leikkauksia. Kansantalouden kannalta välttämättömät leikkaukset tulisi kohdentaa niin, etteivät niiden vaikutukset pahenna kaikkien köyhimpien hätää Suomessa tai kehitysyhteistyön kohdemaissa.

Kehitysyhteistyö on tehokas tapa rakentaa globaalia turvallisuutta, ehkäistä terrorismia ja vähentää syitä lähteä maanpakoon ja siirtolaiseksi. Kansalaisjärjestöjen ja kirkkojen tekemä kehitysyhteistyö on vaikuttavaa, koska se tavoittaa kaikkein haavoittuvimpia ihmisryhmiä. On pidettävä huoli siitä, etteivät tehdyn työn tulokset leikkausten seurauksena vaarannu ja ettei kehitysyhteistyön ammattitaito katoa.

Meidän tulisi muistaa, kuinka Suomi vielä vähän aikaa sitten oli apua vastaanottava maa. Kultainen sääntö, jonka löydämme eri maailmanuskontojen opetuksesta, haastaa ylittämään itsekkyyden: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. Tässä on laki ja profeetat.” (Matt. 7:12)

Arkkipiispa Kari Mäkinen, Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Arkkipiispa Leo, Suomen ortodoksinen kirkko
Piispa Teemu Sippo SCJ, Katolinen kirkko Suomessa
Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen, Suomen Vapaakirkko
Piirikunnanjohtaja Pasi Runonen, Suomen Metodistikirkko
Distriktsföreståndare Mayvor Wärm-Rancken, Finlands svenska metodistkyrka
Samfundsföreståndare Peter Sjöblom, Finlands svenska baptistsamfund
Kirkonjohtaja Jari Portaankorva, Suomen Baptistikirkko
Eversti Johnny Kleman, Pelastusarmeija
Kirkonjohtaja Kalervo Aromäki, Suomen Adventtikirkko
Samfundsledare Håkan Björklund, Missionskyrkan i Finland
The Revd Tuomas Mäkipää, The Anglican Church in Finland
Senior Pastor Samuel Vogel, International Evangelical Church
Johtaja Pekka Havupalo, Suomen Helluntaikirkko
Puheenjohtaja Kenneth Grönroos, Finlands svenska Pingstmission

www.ekumenia.fi

Piispainsynodi Roomassa lokakuussa

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ osallistuu Pohjoismaiden piispainkokouksen edustajana perhettä käsittelevään piispainsynodin varsinaiseen yleiskokoukseen Roomassa 4.-25.10.2015. Piispainsynodin aiheena on ”perheen kutsumus ja lähetystehtävä kirkossa ja nykymaailmassa”.

KATT

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2015
78. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2015 nro	dl	ilmestyy
10	28.9.	9.10.
11	2.11.	13.11.
12	30.11.	11.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2015 vuosikerran hinta 35 e,
ulkomaille 40 e. / Utkommer med 12
nummer årligen. 2015: prenumeration
35 e, till utlandet 40 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Uutisia ja ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscus kehottaa vakavaan ekologiseen kääntymykseen
- 8 Hiippakunta juhli kauniissa säässä
- 10 Kaksi tietä – kaksi dominikaania
- 12 Katolista elämää Kreikassa
- 14 Ihmisinä ja kristittyinä –
Jeesuksen pikkusisaret maailmalla
- 15 Svenska katolikens vallfärd
till Vadstena
- 16 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Lukijoilta: Aito avioliitto suojelee
ydinperhettä

Kannen kuva: Hiippakuntajuhlan messu Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla.
Kuva Pekka Rantakari.

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi vetoaa seurakuntiin pakolaisten vastaanottamiseksi

Angelus-rukouksen yhteydessä sunnuntaina 6. syyskuuta 2015 paavi Franciscus vetosi pakolaiskriisin vuoksi kaikkiin Euroopan seurakuntiin, sääntökuntayhteisöihin, luostareihin ja pyhäköihin, jotta kukin niistä majoittaisi yhden pakolaisperheen. Paavi kehotti myös Euroopan piispoja tukemaan tätä vetoomusta hiippakunnissaan.

”Rakkaat veljet ja sisaret, Jumalan laupeus tunnustetaan tekojemme kautta, kuten meille todisti elämällään autuas äiti Teresa Kalkuttalainen, jonka kuoleman vuosipäivää eilen vietimme.

”Kymmenientuhansien pakolaisten tragedian edessä, jotka pakenevat kuolemaa sodan ja nälän takia ja ovat matkalla kohti toivoa elämästä, evankeliumi kutsuu ja vaatii meitä olemaan pienimpien ja hylättyjen lähimmäisiä. Meidän on annettava heille konkreettista toivoa eikä vain sanottava ”rohkeutta, koeta kestää...” Kristillinen toivo on taistelevaa, se pyrkii sinnikkäästi kohti turvallista päämäärää.

”Sen vuoksi laupeuden riemuvuoden lähestyessä vetoan seurakuntiin, uskonnollisiin yhteisöihin, luostareihin ja pyhäköihin koko Euroopassa, että ne ilmaisivat evankeliumia konkreettisesti ottamalla vastaan yhden pakolaisperheen. Se on konkreettinen ele laupeuden pyhän vuoden valmistelemiseksi.

”Ottakoon Euroopan jokainen seurakunta, jokainen sääntökuntayhteisö, jokainen luostari ja jokainen pyhäkkö vieraakseen yhden perheen, alkaen omasta Rooman hiippakunnastani.

”Vetoan veljiini Euroopan piispoihin, jotta he todellisina paimenina tukisivat tätä vetoomustani omissa hiippakunnissaan, muistaen, että laupeus on rakkauden toinen nimi: *’Kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistänne, sen te olette tehneet minulle’* (Matt. 25:40).

”Näinä päivinä myös kaksi Vatikaanissa sijaitsevaa seurakuntaa ottavat vastaan kaksi pakolaisperhettä.”

KATT/VIS

Paavi Kuubaan ja Yhdysvaltoihin

Paavi Franciscus vierailee Kuubassa, Yhdysvalloissa ja YK:n päämajassa 19.-28. syyskuuta 2015. Paavi saapuu ensin 19. syyskuuta Havannaan, jossa hän 20. syyskuuta viettää messun Plaza de la Revolución -aukiolla, tapaa presidentti Raul Castron, rukoilee vesperin pappien, sääntökuntalaisten ja seminaristien kanssa ja vierailee nuorten keskuksessa. 21. syyskuuta paavi matkustaa Holguíniin, jossa hän viettää messun Plaza de la Revolución -aukiolla. Vielä saman päivän aikana paavi matkustaa Santiagoon, jossa hän viettää mariaanisen rukoushetken ”Virgen de la Caridad del Cobre” -basilikassa. Laupeuden Neitsyt Maria eli El Cobren Neitsyt Maria on Kuuban suojelija. 22. syyskuuta paavi viettää messun tuossa basilikassa ja tapaa perheitä Santiagon katedraalissa. Sitten hän matkustaa Kuubasta Yhdysvaltoihin, Washingtoniin.

23. syyskuuta on tervetulo-seremonia Valkoi-

nessa talossa ja Yhdysvaltain presidentin Barack Obaman tapaaminen. Paavi Franciscus tapaa myös Yhdysvaltain piispoja ja viettää iltapäivällä autuaan isä Junipero Serran kanonisaatiomessun. Junipero Serra (24. marraskuuta 1713–28. elokuuta 1784) oli espanjalainen fransiskaani, joka teki lähetystyötä ja perusti lähetysasemia nykyisen Meksikon (México ja Baja California) ja Kalifornian alueille (esimerkiksi nykyiset San Diego, Carmel-by-the-Sea, San Gabriel, San Luis Obispo, San Juan Capistrano, San Francisco, Santa Clara ja Ventura).

24. syyskuuta paavi vierailee Yhdysvaltain kongressissa ja pyhän Patrickin seurakunnan avustuskeskuksessa, jossa hän tapaa Washingtonin kodittomia. Iltapäivällä paavi matkustaa New Yorkiin ja rukoilee vesperin papiston ja sääntökuntalaisten kanssa pyhän Patrickin katedraalissa. 25. syyskuuta paavi vierailee YK:n päämajassa ja Ground Zero -muistomerkillä ja viettää messun Madison Square Gardenissa.

Lauantaina 26. syyskuuta paavi Franciscus matkustaa Philadelphiaan, jossa viettää messun piispojen, papiston ja sääntökuntalaisten kanssa katedraalissa, tapaa espanjankielisen yhteisön ja muiden siirtolaisten edustajia ja osallistuu illalla perheiden kanssa rukousvigiliaan. Sunnuntaina 27. syyskuuta paavi tapaa piispoja, jotka osallistuvat perheiden 8. maailmantapaamiseen, vierailee vankilassa, ja viettää iltapäivällä perheiden maailmantapaamisen juhallisen päätösmessun. Paavi saapuu takaisin Roomaan aamulla 28. syyskuuta.

KATT/VIS

Isä Frans Vossin SCJ kiitokset

”Terveisiä Etelä-Alankomaista, Pyhän Sydämen luostarista. Olen jo hyvää vauhtia kotiutumassa. Matka sujui mutkitta. Saavuin samaan taloon, jossa 61 vuotta sitten aloitin kokemattomana sääntökuntakokelaana. Vastaanotto oli ikään kuin Raamatun tuhlaajapojan koti-

paluu. Kiitän kaikkia, jotka kuluneiden vuosien aikana olivat lähellä minua ja auttoivat minua hyvin toimimaan pappina Suomessa. Jäähyväisjuhlalivat suurenmoiset. Muistakaamme toisiamme rukouksissamme.”

isä Frans Voss SCJ

Ajankohtaista

Syyria, Jumalan kohtaaminen vesijonossa

Isä Ibrahim Alsabagh kuvasi kokemuksia Alepposta Riminin koukussa. Pienet jokapäiväiset eleet muuttavat ihmisiä ja maailmaa.

Yksi kuva ennen muita edustaa eilen päättynyttä Riminin kokousta: isä Ibrahim Alsabagh (kuvassa vasemmalla), latinalaisen riituksen pyhän Franciscuksen kirkon kirkkoherra Syyrian Alepposta. Hänen kaltaisistaan todistuksista, jotka väistämättä järkyttävät, ymmärtää, että Jeesus on kanssamme "aina maailman loppuun asti". "Olen täällä jakaakseni kanssanne uskon ilon", aloitti hän puheenvuoronsa. Jos näin sanoo joku, joka päivittäin elää pommiräjähdyksen keskellä, kun ISIS on muutaman sadan metrin päässä, hän on joko hullu tai Jumalasta.

Isä Ibrahim saapui Aleppoon yhdeksän kuukautta sitten keskelle täyttä Syyrian kriisiä. Hän kuvaa tilanteen vaikeutta ilmestyskirjamaisesti: "Elämme keskellä kaaosta ja meiltä puuttuu kaikkea. Ilmeisten turvallisuusongelmien lisäksi [alue on Syyrian hallituksen joukkojen hallinnassa, mutta kalifaatin joukot ovat vain vähän matkan päässä] on vai-

keuksia hankkia kaikkea hintojen aina vain noustessa ja tarvikkeiden vähetessä. Kun tarpeen pystyy tyydyttämään, arvostamme sitä enemmän, on kyse sitten jostakin niin yksinkertaisesta kuin lasillisesta vettä."

Isä Ibrahim ei kiertele selittäessään

mitä on olla kirkkoherrana Aleppossa. "Tehtävämme on vastata ihmisten tarpeisiin, ovat he sitten kristittyjä tai muslimeja." Aleppon muutenkin vaikeaa tilannetta on pahentanut ankara kuumuus ja vesipula. Hänen seurakunnallaan on onneksi kaivo, joka vastaa kaupunginosan tarpeisiin. Juuri tällaisessa jokapäiväisen elämän tilanteessa ilmenee Kristuksen läsnäolo.

Hän selittää: "Jonotus kestää tunteja, mutta siitä huolimatta mitään ei tapahdu. Iloiset ja hymyilevät ihmiset odottavat vuoroaan. Eräs muslimi kuiskasi minulle: 'Tämä on outoa, täällä teillä on jotakin suurta. Kaupungilla kiertäessä näen ihmisten riitelevän ja melkein

tappavan saadakseen ämpärillisen vettä. Täällä on erilaista.' Kristuksesta puhuminen kaikille siinä kontekstissa, jossa elämme, on vaikeaa. Mutta näillä pienillä rauhaneilla, sydämen ilolla, kärsivällisyydellä ja nöyryydellä pystymme sanomaan paljon niille, jotka janoavat jotakin suurta. Uskosta ei todisteta suurilla puheilla vaan yksinkertaisesti Jeesuksen opettamalla metodilla: 'tule ja seuraa minua'."

Suurin toive isä Ibrahimilla on aamulla herätessään, että kaikki päättyisi. "Emme tiedä milloin tämä loppuu, mutta milloin ja miten ei ole tärkeää. Tärkeintä on todistaa Kristuksesta, vasta sitten tulee poliittinen ja humanitäärinen ratkaisu. Todistaa kristillisestä elämästä rakastaen, antaen anteeksi ja ajatellen myös niiden pelastusta, jotka tekevät meille pahaa." Sanat, jotka osoittavat ainoan mahdollisen tien ihmisten pelastukseen.

Daniele Banfin kirjoitus Communione e liberazione-järjestön "kansojen ystävyyden" kokouksesta Riminissä, <http://vaticaninsider.lastampa.it/>, käänös Katri Tenhunen

Paavi: laupeuden riemuvuosi ei sulje pois ketään

Paavi Franciscus lähetti tiistaina 1.9. kirjeen joistakin laupeuden riemuvuoden (8. joulukuuta 2015-20. marraskuuta 2016) erityisen tärkeinä pitämistään näkökohdista arkkipiispa Rino Fisichellalle, tuota riemuvuotta valmistelevalle Paavillisen uuden evankelioimisen neuvoston puheenjohtajalle.

Paavin kirjeen kolme pääasiaa olivat riemuvuoden ane, aborttikäytös sekä ripittäytyminen Pyhän Pius X:n pappisveljeskunnan papeille. Kansainvälinen mediahuomio kohdistui nopeasti kirjeen mainintaan, että riemuvuoden aikana kaikki papit saavat antaa synninpäästön abortin tehneille, ja asiasta on uutisoitu usein väärin ymmärtäen. Paavin mukaan "yksi aikamme vakavimmista ongelmista on muuttunut suhde elämään". Laajalle levinnyt ajattelutapa on saanut menettämään oikeanlaisen herkkyyden uuden elämän vastaanottamista kohtaan. Jotkut suhtautuvat aborttiin pinnallisesti tuskin tietoisina teon vakavuudesta.

Paavi toteaa tavanneensa monia abortin tehneitä naisia, jotka kantavat sydämessään tuskallisen ja kipeän päätöksen arpea. Jumalan laupeutta ei voi kieltää katuvilta. Siksi paavi Franciscus päätti antaa kaikille papeille riemuvuoden ajaksi valtuuden antaa synninpäästön abortista niille, jotka sitä sydämestään katuvat.

Koska abortista seuraa automaattisesti ekskommunikaatio, kirkkolaissa siitä vapauttaminen on varattu piispalle, mutta piispa voi myös antaa papeille nimenomaisen valtuuden antaa abortista synninpäästön ja kirkollisesta rangais- tuksesta vapauttamisen ripittäytymisen

yhteydessä. Useissa maissa piispat ovat yleisesti antaneet tällaisen valtuuden kaikille papeille, myös Suomessa. Riemuvuoden ajan valtuus koskee siis kaikkia katolisia pappeja kaikkialla.

Riemuvuoden aneen saamiseksi uskovia kehoitetaan tekemään lyhyt pyhiinvaellus pyhälle ovelle, joka avataan jokaisessa katedraalissa tai muussa hiippakunnan piispan määräämässä kirkossa, Rooman neljässä paavillisessa basilikassa sekä tietyissä pyhäköissä. Aneen saamiseen liittyvät tavanomaiset ehdot

(täydellinen katumus, ripittäytyminen, eukaristian vastaanottaminen, uskontunnustus ja rukous paavin ja hänen rukousaiheidensa puolesta).

Sairaat tai vanhukset, jotka eivät pysty tekemään pyhiinvaellusta, voivat saada riemuvuoden aneen eläen sairautensa ja kärsimyksensä kokemuksena Herran läheisyydestä ja vastaanottamalla kommuunion tai osallistumalla pyhään messuun ja yhteiseen rukoukseen myös viestintävälineiden kautta. Vangit voivat saada aneen vankeilan kappelissa. Paavi on myös kehottanut tänä riemuvuonna erityisesti muistamaan ruumiillisia ja hengellisiä laupeudentöitä, joita tekemällä us-

kova saa täydellisen riemuvuoden aneen.

Paavi viittasi myös siihen, että monet uskovat eri syistä käyvät Pyhän Pius X:n pappisveljeskunnan (SSPX) kirkoissa. Veljeskunta ei ole täydessä yhteydessä katolisen kirkon kanssa ja sen papit ovat katolisen kirkon kannalta kylläkin pätevästi vihittyjä, mutta he eivät voi katolisen kirkon kannalta harjoittaa kirkon virkaa eivätkä viettää sakramenteja, eikä heillä ei ole valtuuksia ripin sakramentin pätevään viettämiseen. Paavi totesi luottavansa siihen, että lähitulevaisuudessa voitaisiin löytää tie täyden yhteyden palauttamiseen tuon veljeskunnan pappien ja esimiesten kanssa. Tällä välin paavi Franciscus säätää kuitenkin näitä uskovia ajatellen, että laupeuden riemuvuoden aikana ne, jotka ripittäytyvät Pyhän Pius X:n veljeskunnan papeille, saavat pätevästi ja laillisesti synninpäästön.

KATT/VIS

Haluatko katoliseksi uskonnonopettajaksi?

Oman uskonnon opetus kouluissa saattaa tulevaisuudessa päättyä, jolloin seurakuntien tulee olla valmiina huolehtimaan opetuksesta. Sen johdosta Katekeettinen keskus järjestää marraskuusta alkaen perehdyttämiskurssin katekeetoiksi haluaville. Jokaisesta seurakunnasta toivotaan osallistujia. Tarpeen mukaan kursseja järjestetään myös Helsingin ulkopuolella.

Lisätietoja saat Katekeettisestä keskukselta: katekeesi@katolinen.fi

isä Ryszard Mis SCJ

Katekeettisen keskuksen johtaja

Sunnuntait ja juhlapyhät

12.9. lauantai, Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen, juhla
Lukukappaleita ja psalmeja varten on useita vaihtoehtoja pyhien kirjassa: C 1-10.

13.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai (IV)
1L Jes. 50:5-9a
Ps. 116:1-2, 3-4, 5-6, 8-9. - 9
2L Jaak. 2:14-18
Ev. Mark. 8:27-35

14.9. maanantai, Pyhän Ristin ylentäminen, juhla
1L 4. Moos. 21:4-9 tai 1L Fil. 2:6-11
Ps. 78:1-2, 34-35, 36-37, 38. - 7b
Ev. Joh. 3:13-17

20.9. kirkkovuoden 25. sunnuntai (I)
1L Viis. 2:17-20
Ps. 54:3-4, 5, 6+9. - 6b
2L Jaak. 3:16 - 4:3
Ev. Mark. 9:30-37

27.9. kirkkovuoden 26. sunnuntai (II)
1L 4. Moos. 11:25-29
Ps. 19:8, 10, 12-13, 14. - vrt. 9a
2L Jaak. 5:1-6
Ev. Mark. 9:38-43, 45, 47-48

29.9. tiistai, pyhät arkkiengelit Mikael, Gabriel ja Rafael, juhla
1L Dan. 7:9-10, 13-14 tai 1L Ilm. 12:7-12
Ps. 138:1-2a, 2b-3, 4-5. - 1c
Ev. Joh. 1:47-51

4.10. kirkkovuoden 27. sunnuntai (III)
1L 1. Moos. 2:18-24
Ps. 128:1-2, 3, 4-5a, 5b-6. - vrt. 5
2L Hepr. 2:9-11
Ev. Mark. 10:2-16

11.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)
1L Viis. 7:7-11
Ps. 90:12-13, 14-15, 16-17. - vrt. 14
2L Hepr. 4:12-13
Ev. Mark. 10:17-30 tai
Ev. Mark. 10:17-27

Rukous pakolaisten puolesta

Jumala, kukaan ihminen ei ole sinulle vieras, eikä kukaan ole niin kaukana, ettei sinun apusi häntä saavuttaisi. Katso laupiaasti kaikkien syrjittyjen, karkoitettujen ja pakolaisten ja kaikkien hajalleen joutuneiden perheiden puoleen. Valmista heille paluu kotiseudulle ja lahjoita meille myötätuntoinen ja auttava mieli kaikkia maansa ja kotinsa menettäneitä kohtaan. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme, kautta. Aamen

Roomalaisesta messukirjasta

Piispan kalenterista

- 10.9. Suomen uskontojohtajien tapaaminen. Reformaation merkkivuoden kansalaisvaltuuskunnan kokous.
- 12.9. Nuorten vahvistuksen sakramentti Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin kirkossa.
- 13.9. Nuorten vahvistuksen sakramentti Pyhän Henrikin katedraalissa.
- 19.9. Aikuisten kirkkoonottaminen Pyhän ristin kirkossa.
- 20.9. Nuorten vahvistuksen sakramentti Pyhän ristin kirkossa.
- 21.9. Suomen Ekumeenisen Neuvoston hallituksen kokous.
- 22.9. Esitelmä Turun Nuorten Miesten Kristillisessä Yhdistyksessä.
- 27.9. Nuorten vahvistuksen sakramentti Pyhän Marian kirkossa.
- 4.-25.10. Perhettä käsittelevä piispainsynodi Roomassa.

*Blessing of Animals
in the spirit of Saint Francis of Assisi*

ELÄINTEN SIUNAAMINEN

pyhän Franciscus Assilaisen hengessä

Pyhän Henrikin katedraalin pihalla
perjantaina, 2. lokakuuta 2015 klo 17.00.

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Syyskuun 2015 rukouksen apostolaatin palsta

”Aika kuluu nopeasti”, me sanomme, kun näemme muutoksia maailmassa ja elämässämme. On muutoksia, jotka koskevat meitä henkilökohtaisesti. Jotain meidän täytyy lopettaa ja jotain meidän täytyy aloittaa. Jotkin muutokset voivat olla suuria. Mielestäni näin on laita esimerkiksi isä Fransin kohdalla, joka säännöllisesti kirjoitti näkökohtia rukouksen apostolaattiin. Jotkut muutokset taas ovat pienempiä, esimerkiksi kun lomamme loppuu ja palaamme töihin tai kouluun.

Huolimatta ajan kulumisesta ja muutoksista me uskomme, että Jumala on ikuisen ja että hänen rakkautensa ei koskaan muutu. Sen tiedostaminen, että Jumala on minun kansani kaikkina elämäni hetkinä, auttaa minua ottamaan elämän tuomat uudet tilanteet rauhallisesti.

Elämme syyskuuta. Tämä kuukausi symboloi monien kohdalla muutoksia. Monissa maissa syyskuussa lapset ja nuoret aloittavat uuden kouluvuoden. Monet ihmiset palaavat myös työtehtäviinsä loman jälkeen. Tästä syystä varmaankin rukouksemme kuukauden aikana nuorten ja katekeettojen puolesta.

Keitä sitten ovat katekeetat? On selvää, että lasten ensimmäiset katekeetat ovat heidän vanhempansa. ”Koska vanhemmat ovat antaneet lapsilleen elämän, heitä sitoo vakava velvollisuus kasvattaa jälkeläisensä. Sen tähden on vanhempia pidettävä heidän ensimmäisinä ja tärkeimpinä kasvattajinaan” (Vatikaanin II kirkolliskokous, julistus Gravissimum educationis). Mutta onko mahdollista, että me voisimme olla katekeettoja toisillemme? Jeesus sanoi: ”Jumalan valtakunta on teidän keskellänne, se on sisäisesti teissä” (vrt. Luuk. 17:21). Me keskustelemme erilaisten ihmisten kanssa. Annamme neuvoja, yritämme auttaa. Sallimme myös muiden kohdata Jumalan, joka asuu meissä. Joskus me häpeämme kertoa toiselle ihmiselle: ”voin rukoilla sinun puolestasi”, tai ”sinä voit pyytää apua Jumalalta”.

Me olemme katekeettoja, kun autamme toisiamme näkemään Jumalan jokapäiväisessä elämässämme. Mutta meidän tulee uskoa, että se on totta. Ei meidän tarvitse esitellä monimutkaisia, koukeroisia teologisia selityksiä. Me voimme jakaa omia kokemuksiamme Jumalan kanssa elämisestä. Jakaessamme näin uskoamme se ei tee meistä parempia ihmisiä kuin toiset ovat. Me kerromme uskostamme, koska se on arvokkainta, mitä meillä on.

”Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan” (vrt. Matt. 5:8). Pyhä Gregorios Nyssalainen kommentoi näitä sanoja: ”Herra ei nimitä autuaaksi sitä, joka tietää jotakin Jumalasta, vaan sen, jolla on Jumala sisimmässään.”

Aika voi mennä nopeasti, maailman meno voi olla hyvin vaihtelevaa. Meille on tärkeää, että Jumala on muuttumaton rakkaudessaan. Jumala tietää, että hän voi auttaa meitä; siksi hän on hyvä katekeetta.

isä Stanislaw Zawilowicz SCJ

Isä Stanislaw Zawilowicz SCJ seuraa Hollantiin palannutta isä Frans Vossia SCJ rukouksen apostolaatin mietiskelyjen kirjoittajana.

Rukoilkaamme...

Syyskuu

- Että kaikkien nuorten koulutus- ja työmahdollisuudet lisääntyisivät.
- Että katekeetat todistaisivat johdonmukaisesti omalla elämällään siitä uskosta, jota he julistavat.

September

- Att det ges fler möjligheter till utbildning och arbete för alla ungdomar.
- Att kateketer vittnar genom att leva i enlighet med den tro de är satta att förmedla.

Lokakuu

- Että ihmiskauppa, joka on orjuuden nykyaikainen muoto, saataisiin lopetettua.
- Että Aasian mantereen kristilliset yhteisöt julistaisivat lähetystyön hengessä evankeliumia niille, jotka sitä vielä odottavat.

Oktober

- Att människohandel, som är en modern form av slaveri, utrotas.
- Att de kristna samfundet i Asien hängivet proklamerar evangeliet för dem som fortfarande väntar på det.

Paavi Franciscus kehottaa vakavaan ekologiseen kääntymykseen

Laudato si' -kiertokirje "yhteisen kotimme hoitamisesta"

Syyskuussa julkaistaan suomeksi paavi Franciscuksen *Laudato si'* (ole ylistetty) -kiertokirje, joka käsittelee "yhteisen kotimme hoitamista" eli ympäristöasioita. Kiertokirje on saanut nimensä pyhän Franciscus Assisilaisen kuuluisasta luotujen ylistyksestä eli aurinkolaulusta.

Kiertokirjeen taustaa

Jo Franciscuksen edeltäjän Benedictus XVI:n aikana oli huuhuja ekologiakiertokirjeen valmistelusta. Benedictus XVI korosti usein luonnonarvoja ja painotti niihin liittyen erityisesti ihmisen ekologiasiaa: oikeaa suhdetta ihmisen ja Luojan, ihmisen ja muiden luotujen välillä – ihmisen erityisasemaa luomakunnassa ei saa vääristää ja ihminen on osa luontoa luontoonsa kirjoitetuine lakeineen. Luonnonsuojelu ja ihmisen suojeleminen kuuluvat yhteen.

Kiertokirje *Laudato si'* viittaa useita kertoja kahteen paavien maailman rauhapäivän (1. tammikuuta) viestiin. Johannes Paavali II:n viestin aiheena 1990 oli "*Rauha Luojan kanssa, rauha luomakunnan kanssa*" ja Benedictus XVI:n aiheena 2010 "*Jos haluat vaalia rauhaa, suojele luomakuntaa*". Paavali VI:n ohella viitataan ekologisia ongelmia käsitelleisiin kohtiin esimerkiksi Johannes Paavali II:n kiertokirjeessä *Centesimus annus*, Benedictus XVI:n kiertokirjeessä *Caritas in veritate* ja luonnollisesti paavi Franciscuksen omassa *Evangelium gaudium* -kehotuskirjeessä. Paavillinen oikeudenmukaisuuden ja rauhaneuvoston, jonka tehtävä oli avustaa myös *Laudato si'* -kiertokirjeen valmistelussa, on korostanut ympäristökysymyksiä, samoin monien paikalliskirkkojen omat ympäristökannanotot. *Laudato si'* on kuitenkin ilman muuta kirkon ensimmäinen suuri kokonaan ympäristönsuojeluun keskittyvä puheenvuoro.

Laudato si' -kiertokirjeen ilmestymisen ajoittaminen vuoteen 2015 ei liene sattumaa, koska Pariisissa järjestetään YK:n ilmastokokous (COP21) 30.11.–11.12.2015. Paavi Franciscus viittaa siihen, että on olemassa "vakaa tieteellinen konsensus" ilmastonmuutoksista ja ihmisen vaikutuksesta niihin. Siksi meillä on velvollisuus toimia, vaikka jokaisen yksittäisen ilmiön tieteellinen syy ei olisikaan osoitettu, koska kyse on yhteisestä kodistamme ja ympäristövaikutukset koskevat kaikkia. Meillä on velvollisuus viljellä ja varjella maata niin, että se säilyy nykyi-

Kuva Siciliani-Gennari/SIR

sille ja tuleville sukupolville, koska maa on lahjoitettu meille, me emme ole Jumala. On "välttämätöntä kehittää poliittisia linjauksia, jotta lähivuosina hiilidioksidipäästöjä ja muiden saastuttavien kaasujen päästöjä vähennettäisiin jyrkästi, esimerkiksi korvaamalla fossiilisia polttoaineita ja kehittämällä uusiutuvia energianlähteitä" (*Laudato si'*, 26).

Paavi Franciscus toteaa, että "monissa konkreettisissa kysymyksissä kirkon ei ole syytä ehdottaa lopullista ratkaisua. Kirkko ymmärtää, että sen on kuun-

neltava ja edistettävä tieteenharjoittajien rehellistä keskustelua ja kunnioitettava erilaisia mielipiteitä. Tarvitsee kuitenkin vain vilpittömästi katsoa todellisuutta nähdäkseen, että yhteinen kotimme on vakavasti tuhoutumassa... on ainakin varmaa, että nykyinen maailmanjärjestys on monelta kannalta kestävä, koska olemme lakanneet ajattelemasta inhimillisen toiminnan päämääriä. 'Jos katsomme maapallomme alueita, huomaamme heti, että ihmiskunta on pettänyt Jumalan odotukset'" (*Laudato si'*, 61).

Kiertokirjeen sisältö

Franciscus painottaa erityisesti luonnonsuojelun ja köyhien yhteyttä: luonnon turmeltuminen vaikuttaa eniten juuri köyhimpien elämään. "Todellisesta ekologisesta lähestymistavasta tulee aina sosiaalinen lähestymistapa, jonka on otettava oikeudenmukaisuus osaksi ympäristökeskustelua, jotta kuullaan niin maan huuto kuin köyhien huutokin" (*Laudato si'*, 49).

Useita kertoja kiertokirjeessä toistuvat

Pyhä isä

”läheinen yhteys köyhien ja maapallon haurauden välillä; vakaumus, että kaikki maailmassa liittyy läheisesti yhteen; kritiikki teknologiasta johtuvia uusia paradigmoja ja vallan muotoja kohtaan; kehoitus etsiä uusia tapoja talouselämän ja edistyksen ymmärtämiseen; jokaisen luodun oma arvo; ekologian inhimillinen merkitys; vilpittömien ja rehellisten keskustelujen tärkeys; kansainvälisen ja paikallisen politiikan vakava vastuu; kertakäyttökulttuuri ja uusi elämäntapa” (Laudato si’, 16).

Ensimmäinen luku, ”Mitä kodissamme tapahtuu”, käsittelee nykyistä ekologista kriisiä: saastumista ja ilmastonmuutosta, vesikysymystä, biodiversiteetin menetystä, ihmiselämän laadun heikkenemistä ja yhteiskuntaa sekä maailmanlaajuisia epätasa-arvoa. Toinen luku, ”Luomisen evankeliumi”, puhuu uskon antamasta valosta ekologisiin kysymyksiin, Raamatun luomiskertomuksista ja niiden oikeasta ymmärtämisestä, psalmien ja monien muiden raamatuntekstien merkityksestä pyrittäessä ymmärtämään kaikkivaltiaan Luojan, hänen luotujensa ja maan oikeaa suhdetta.

Kolmas luku, ”Ekologisen kriisin inhimilliset juuret”, kuvaa ”teknokraattista paradigmaa” erityisesti Romano Guardinin ajatteluun pohjautuen sekä modernin ihmiskeskeisyyden kriisiä seurauksineen. Neljäs luku, ”Kokonaisvaltainen ekologia”, käsittelee kaikkea sitä, mitä ekologian pitäisi olla ympäristön, talouden, yhteiskunnan, kulttuurin, jokapäiväisen elämän, yhteisen hyvän ja nykyisen ja tulevan ihmiskunnan kannalta. Viides luku ehdottaa joitakin toimintalinjoja ympäristödialogia varten kansainvälisessä, kansallisessa ja paikallisessa politiikassa. Kuudes luku kuvaa ekologiasvatusta ja –spiritualiteettia, uudelleen elämäntyylin tarvetta ja ekologista kääntymystä. Lopuksi paavi Franciscus esittää kaksi rukousta: rukouksen maamme puolesta sekä kristittyjen rukouksen yhdessä luomakunnan kanssa.

Yleismaailmallinen solidaarisuus

”Ympäristökriisien ratkaisujen esteenä olevat asenteet, myös uskovien keskuudessa, vaihtelevat ongelman kieltämisestä välinpitämättömyyteen, mukavuudenhaluiseen tyytymiseen tai sokeaan luottamukseen teknisiä ratkaisuja kohtaan. Tarvitsemme uutta yleismaailmallista solidaarisuutta ... Me kaikki voimme tehdä yhteistyötä Jumalan välillä, kukin kulttuurinsa ja kokemuksensa, aloitteidensa ja kykyjensä mukaan” (Laudato si’, 14).

Surullisen ajankohtaiselta nykyistä pakolaiskriisiä ajatellen kuulostaa paavi Franciscuksen muistutus: ”Ympäristön rappeutumisen pahentamaa kurjuutta pakenevien siirtolaisten määrä on traagisesti kasvanut. Kansainväliset sopimukset eivät tunnusta heitä pakolaisiksi; he joutuvat kestämään taakseen jättämänsä elämän menetykset vailla mitään laillista suojaa. Valitettavasti välinpitämättömyys näiden kaikkialla maailmassa tapahtuvien tragedioiden edessä

vain kasvaa. Se, että emme reagoi näihin veljimme ja sisartemme kohtaloihin on merkki siitä, että olemme kadottaneet vastuuntunnon kanssaihmisistämme, vastuuntunnon, jolle jokainen kansalaisyhteiskunta perustuu” (Laudato si’, 25). On ”vahvistettava tietoisuutta siitä, että olemme yksi ainoa ihmisperhe ... ei ole sijaa välinpitämättömyyden globalisaatiolle” (Laudato si’, 52).

Tarvitaan sekä pieniä tekoja että suuria tekoja

Paavi Franciscus pyrkii herättämään ekologiakasvatusta ja tietoisuutta moraalisten valintojen merkityksestä: kulutus on aina moraalinen valinta, ja jokaisen on tutkittava toimintatapojaan. Jos on kasvanut kulutuskeskeisyyteen ja kertakäyttökulttuuriin, tarvitsee heräämistä, tajua siitä, että vähemmän on enemmän.

Hän muistuttaa esimerkiksi: ”On jaloa omaksua tehtäväkseen suojella luomakuntaa pienin jokapäiväisin teoin... Kasvatus ympäristövastuuseen voi rohkais- ta monenlaisia menettelytapoja, joilla on

”Todellisesta ekologisesta lähestymistavasta tulee aina sosiaalinen lähestymistapa, jonka on otettava oikeudenmukaisuus osaksi ympäristökeskustelua, jotta kuullaan niin maan huuto kuin köyhien huutokin”

(Laudato si’, 49).

suoranainen ja merkittävä vaikutus ympäristön hoitamiseen, kuten muovin ja paperin käytön välttäminen, vedenkulutuksen vähentäminen, jätteiden lajittelu, ruoanvalmistus vain sen verran kuin voi syödä, muista elävistä olennoista huolehtiminen, julkisen liikenteen käyttö ja yhteisautoilu, puiden istutus, tarpeettomien valojen sammutus ja niin edelleen... Jonkin tavaran uudelleenkäyttö pikaisen poisheittämisen sijasta voi oikeista syistä tehtynä olla arvokkuuttamme ilmaiseva rakkauden teko” (Laudato si’, 211).

”Ekologiset hyveet”, kohtuullisuus ja erityisesti luostarielämän opettama työn ja levon vuorottelu ovat osa kristillisen spiritualiteetin aarretta. Tällainen kokemus työstä auttaa meitä suojelemaan ja kunnioittamaan ympäristöä ja tuo terveellistä kohtuullisuutta suhteeseemme maailmaan (vrt. Laudato si’, 126).

Eräs pieni konkreettinen teko on myös rukous ennen ja jälkeen aterian: ”Kehotan uskovia palaamaan syvällisesti tähän kallisarvoiseen tapaan. Tuo siunauksen hetki, vaikka lyhytkin, muistuttaa meille elämämme riippuvan Jumalasta, vahvistaa kiitollisuuttamme luomakunnan lahjoista, huomioi ne, jotka työllään tarjoavat meille nämä hyvyydet ja vahvistaa solidaarisuuttamme puutetta kärsi-

viä kohtaan” (Laudato si’, 227).

On muistettava, että mitkään teknologiset ratkaisut eivät riitä ilman autenttista inhimillistä ekologiaa, ihmisen muuttumista ja ekologista kääntymystä. Kestävä, kokonaisvaltainen inhimillinen kehitys edellyttää elämän-, tuotanto- ja kulutustapojen muutosta. Vääränlainen ihmiskeskeisyys synnyttää vääränlaista elämäntyyliä (vrt. 122), mutta jos ihmistä pidetään vain yhtenä olentona muiden luotujen joukossa, on vaara, että vastuuntuntonne heikkenee (vrt. 118).

Paavi muistuttaa: ”Joskus ilmenee pakkomielle kieltää ihmispersoonalta minkäänlainen etusija, ja muiden lajien puolesta taistellaan suuremmalla innolla kuin puolustetaan yhtäläistä arvokkuutta ihmisten kesken. Varmasti meidän on huolestuttava siitä, että muita eläviä olentoja kohdellaan vastuuttomasti, mutta meidän olisi ennen muuta vihasuttava niiden valtaviin eriarvoisuuksien takia, joita meidän ihmisten kesken esiintyy, koska siedämme sitä, että jotkut pitävät itseään toisia arvokkaampina. Emme enää huomaa, että jotkut ovat vajonneet tuhoisaan kurjuuteen vailla todellisia mahdollisuuksia tilanteensa parantamiseen, kun taas toiset eivät edes tiedä mitä omaisuudellaan tekisivät, pöyhkeillen turhamaisesti oletetulla ylemmyydellään ja jättäen taakseen sellaisen jätemäärän, joka yleistyessään tuhoaisi planeetan. Käytännössä siedämme sitä, että jotkut ovat enemmän ihmisiä kuin toiset, ikään kuin heillä olisi syntyessään enemmän oikeuksia” (Laudato si’, 90).

Toisaalta kansainvälisessä politiikassa on vakava velvollisuus toimia, koska ongelmat eivät koske vain yhtä maata; tarvitaan kansainvälistä konsensusta. Kansainväliset huippukokoukset ovat usein jääneet tehottomiksi, koska erityisintressit menevät globaalin yhteisen hyvän ohi. Tarvitaan vastuullisempaa globaalia reaktiota, jossa sekä saastumisen vähentäminen että köyhien maiden ja alueiden kehitys otetaan huomioon (vrt. Laudato si’, 175).

Esimerkiksi ”ilmastonmuutosten suhteen edistysaskeleita on valitettavan harvoja. Kasvihuonekaasujen vähentäminen edellyttää rehellisyyttä, rohkeutta ja vastuuntuntoa erityisesti mailta, joilla on eniten valtaa ja jotka saastuttavat eniten. YK:n konferenssi kestävästä kehityksestä, joka tunnetaan nimellä ’Rio+20’ (Rio de Janeiro 2012), sai aikaan laajan mutta tehottoman päätösasiakirjan. Kansainväliset neuvottelut eivät voi merkittävästi edetä niiden maiden asenteiden takia, jotka asettavat omat kansalliset intressinsä etusijalle globaaliin yhteiseen hyvään nähden. Ne, jotka joutuvat kärsimään siitä, mitä yritämme nyt peitellä, tulevat muistamaan tämän omantunnon ja vastuuntunnon puutteen. Tätä kierto- kirjettä työstettäessä keskustelu on yhä kiihtynyt. Meidän uskovien on rukoiltava Jumalaa nykykeskustelujen positiivisten kehitysten puolesta, jotta tulevat sukupolvet eivät joutuisi kärsimään har- kitsemattoman viivytellyn seurauksista” (Laudato si’, 169).

On otettava huomioon se, että teollistuneiden ja kehittyvien maiden tilanne on erilainen: ”Jotkut strategiat saastut-

tavien kaasupäästöjen vähentämiseksi korostavat ympäristökustannusten kansainvälistämistä, jolloin on vaara, että maat, joilla on vähemmän resursseja, saavat taakseen raskaita päästövähennysvelvoitteita samoin kuin teollistuneemmat maat. Tällaisten toimenpiteiden pakottaminen rankaisee maita, jotka eniten tarvitsevat kehitystä. Näin epäoikeudenmukaisuus lisääntyy ympäristön suojelemisen verukkeella... On varmaa, että vastuut ovat yhteisiä mutta erilaisia. Kuten Bolivian piispat totesivat, ’niillä mailla, jotka ovat hyötynneet korkeasta teollistumisasteesta valtaviin kasvihuonekaasupäästöjen hinnalla, on suurempi vastuu osallistua aiheuttamiensa ongelmien ratkaisemiseen” (Laudato si’, 170).

Kehittyvissä maissa on tärkeintä varmistaa ihmisten elämänlaatu, köyhyyden parantaminen. Toisaalta ”jos kestävä kehitys joissakin tapauksissa tuo mukanaan uusia kasvutapoja, toisissa tapauksissa on vuosikymmeniä kestäneen ahneen ja vastuuttoman kasvun huomi- oon ottaen ajateltava myös tahdin hidastamista, järjellisten rajojen asettamista ja palaamista taaksepäin ennen kuin on liian myöhäistä. Tiedämme, kuinka kestä- mätöntä on niiden käytös, jotka kuluttavat ja tuhoavat yhä enemmän samalla kun toiset eivät vielääkään voi elää inhimillisen arvokkuutensa mukaisesti. Siksi on tullut aika hyväksyä tietty kasvun väheneminen joissakin osissa maailmaa, jotta voidaan tarjota resursseja toisten osien tervettä kasvua varten” (Laudato si’, 193).

Katri Tenhunen

Paavi Franciscus päätti myös elokuussa 2015, että katolinen kirkko alkaa jo tästä vuodesta alkaen viettää ”luomakunnan rukouspäivää” 1.9., samana päivänä kuin ortodoksinen kirkko on sitä kauan viettänyt. Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Demetrios I julisti vuonna 1989 itäisen kirkkovouden alun eli indiktion päivän 1.9. rukouspäiväksi luomakunnan puolesta.

Paavi Franciscus viittaa kierto- kirjjeessä Laudato si’ luonnollisesti useita kertoja Franciscus Assisilaiseen. Muiden kirkkojen parissa esiintyvistä ekologisesta tietoisuudesta kierto- kirjje mainitsee nykyisen Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan Bartolomeoksen, joka on määrätietoisesti pitänyt esillä luonnonsuojelun tärkeyttä (ja joka joskus tunnetaan lempinimellä ”vihreä patriarkka”).

Todettakoon, että Suomen Eku- meeninen neuvosto on pitkään kannustanut viettämään ”luomakunnan aikaa” eli aloitetta kirkkojen rukouspäivästä luomakunnan puolesta. Sen ajankohdaksi on vakiintunut 1.9.-4.10. eli ajanjakso ortodoksinen kirkkovouden luomakunnan päivästä 1. syyskuuta meidän kirkkovoudemme pyhän Franciscus Assisilaisen muistopäivään 4. lokakuuta.

Eturivissä vasemmalta: yleisvikaari isä Raimo Goyarrola, Ranskan dominikaaniprovinssin priori, isä Michel Lachenaud OP, vastaviihitty isä Gabriel Salmela OP, piispa Teemu Sippo SCJ, monsignore Tuomo T. Vimpari ja Stella Mariksen isä Gianni Sgreva CP. Kuvat Pekka Rantakari.

Helsingin hiippakunta juhli tänä kesänä entistäkin juhlallisemmin autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottamista. Hiippakuntajuhla kokosi yli 500 uskovaa ensin Lohjan Pyhän Laurin kirkkoon ja sitten Stella Marikseen. Samassa juhlassa oli iloa ja haikeutta: pappiksi vihittiin suomalainen veli Gabriel Salmela OP, mutta samalla vietettiin isä Frans Vossin SCJ läksiäisiä. Hänen mukanaan päättyi Suomessa yli sata vuotta jatkunut hollantilaisten pappien aika.

Hiippakuntajuhla osui onneksemme tämän kesän harvojen helleviikkojen aikaan. Ennätysmäärä busseja kuljetti meitä Lohjan kirkosta Stella Marikseen, Henrikistäänkin oli jopa kolme busseja. Stelliksen suuri nurmikko täyttyi iloisesti telmivistä lapsista ja kaikkialta maailmasta lähtöisin olevista aikuisten ryhmistä.

Keltaiseen taloon olivat taas asettuneet muutamat katolisten kirjojen ja hartausesineiden myyjät. Siellä oli Amanda-kustannuksen pöytä ja Pyhän Henrikin yhdistys ry:n ja Trimeeri Oy:n pöydät. Valitettavan harvat katolilaiset kävivät siellä päivän aikana katsomassa itselleen ostettavaa, koska missään ei kerrottu tästä mahdollisuudesta. Jotkut sentään kurkistivat keltaiseen taloon vanhasta muistista ja olivat tyytyväisiä löytöihinsä.

Suurin osa ihmisistä etsiytyi kohti ruokatarjoilua. Alataloon oli katettu pitkät pöydät, ja rannanpuoleisen terassin edessä oli ruoanjakopöytä, jonka eteen kerääntyi nälkäisten jono. Nämä ruokai-

lijat istuivat terassilla tai ruohikolla tai söivät seisaaltaan. Herkullisen ruoan oli valmistanut tänäkin vuonna kuten monesti ennenkin vietnamilainen keittiömestari Pham Van Hoc. Saimme valita useamman ruokalajin valikoimasta. Vietnamilaiset katolilaiset jakelivat ruokaa tehokkaaseen tahtiin. Ruoka oli oikein maukasta ja sitä oli runsaasti kaikille. Hiippakuntajuhlaan oli ilmoittautunut 550 henkeä!

Uusi suomalainen pappi!

Päätalossa aterioivat vastaviihitty dominikaani-isä Gabriel Salmela vanhempiensa, veljensä ja isovanhempiensa sekä ystäviensä kanssa. Siellä olivat myös hänen esimiehensä, Pariisin dominikaaniprovinciaali, isä Michel Lachenaud OP, Pohjoismaiden vikaari, isä Paul-Dominique Masiclat OP sekä luonnollisesti myös

Hiippakunta juhli kauniissa säässä

vihkimisen suorittanut oma piispamme Teemu Sippo SCJ.

Kaikkiaan 10 dominikaanivierasta oli tullut juhlaan: Ranskasta (Studiumissa jonkin aikaa asunut isä Marie-Augustin OP), Ruotsista (mm. veli Björn Engdahl OP, joka piti Studiumissa kursseja, ja Ruotsissa toimivan katolisen kirkon yleisvikaari isä Pascal-René Lung OP), Norjasta (mm. isä Arne Fjeld OP, joka on maallikkodominikaaneille tuttu), sekä Virossa ja Puolasta kummastakin yksi dominikaani. Monille oli mieluisa yllätys, että myös Studium Catholicumissa vuodesta 1950 yli kymmenen vuotta toiminut isä Jean Paillard OP oli korkeasta iästään huolimatta jaksanut tulla juhlaan. Hän oli edelleen henkevä keskustelija, joka suoraselkäisenä kulki rollaattorinsa kanssa.

Ruokailun jälkeen alkoi ulkona kappelin edessä ohjelma, kun kaikki halukkaat olivat ensin saaneet täydestä sydämestään onnitella isä Gabrielia. Ensiksi kuultiin isä Gabrielin kiitospuhe kaikille niille, jotka ovat häntä tukeneet ja auttaneet varsinkin dominikaanikutsumuksen ja pappiskutsumuksen eri vaiheissa. Tässä yhteydessä hän sai vielä muutamia lahjoja. Isä Martti Voutilainen OP varmasti hymyili tuona päivänä taivaassa.

Artikkeleita

Kiitos kaikesta, isä Frans

Hiippakuntajuhlissa hyvästeltiin vielä kerran isä Frans Voss SCJ, joka samalla viikolla jo lähti lopullisesti Hollantiin eläkepäiville. Piispa Teemu kiitti isä Fransia ja isä Frans kertoi vielä joitakin ajatuksiaan. Tällä tavalla päättyi yksi merkittävä vaihe, kokonainen aikakausi, meidän hiippakunnassamme. Ensimmäinen hollantilainen pappi, Johannes van Gijzel SCJ, saapui Suomeen seurakuntatyöhön

vuonna 1907, ja nyt viimeinen hollantilainen Jeesuksen Pyhän Sydämen pappi lähtee pois. Isä Frans tuli Suomeen 1965 ja toimi lähes kaikissa Suomen katolisissa seurakunnissa. Hänen sydämellistä panostaan jäivät hyvin monet kaipaamaan.

Stelliksen hiippakuntajuhlan ohjelmaan kuului paljon tanssia. Näimme irakilaisien katolilaisten tanssivan, näimme ja kuulimme myös kaksi soolotanssia. Indonesian Bernadetta Ginting tanssi kauniissa kansallispuvussaan erään kotimaansa tyypillisen tanssin, ja filippiiniläinen Lydia Padilla tanssi samoin kansallispuvussa ns. kynttilätanssin. Se olisi pimeässä vielä vaikuttavampi, koska hänellä oli palava kynttilä päänsä päällä ja käsissään. Tanssia eivät kynttilät haitanneet eikä tanssi kynttilöiden palamista.

Mutta kaikkein sykähdyttävintä katsottavaa ja kuultavaa oli afrikkalaisten yhteisön rytmikäs "kävelytanssi". Tanssijoita oli kymmeniä, miehiä ja naisia. Tanssijoiden joukkoon liittyi rohkeasti muitakin kuin afrikkalaisia. Heistä erottui valkoisen dominikaanasunsa takia Pariisin provinsiaali isä Michel Lachenaud OP, joka on työskennellyt Kamerunissa 35 vuotta. Hänen tanssistaan näki, että hän on tanssinut afrikkalaisia tansseja ennenkin.

Nigeriläinen Williams Nwokedi kertoi minulle, että näitä tansseja on paljon tehnyt isä Ejike Mbaka. Nigeriläiset puhuvat "gospel-kulttuurista", sillä tanssien sanat kertovat aina jonkin evankeliumeissa kerrotun tapahtuman tai Jeesuksen opetuksen. Laulun sanat pohtivat sitten kerrotun merkitystä ihmisen elämälle. Näitä tansseja tanssitaan, kun alkaa juhla ja kun halutaan kiittää jostakin, mitä Jumala on tehnyt ja antanut.

Taivaallisen äidin suojeluksessa

Kaikkien tanssien sävelet kuuluivat hyvistä kovaäänisistä, mahdollisesti jopa yli järven. Mutta valitettavasti kuuluvuus huononi ratkaisevasti, kun kuultettiin Maria-hartauden alkaminen. Vain ne kuuluivat, jotka olivat kokoontuneet aivan kappelin eteen. Ne, jotka istuivat puiden alla varjossa tai talon seinustalla, eivät kuulleet mitään. Ihmiset sitten ih-

mettelivät, miksi hartautta ei ollutkaan? Useimmat odottivat kulkueen alkamista ja vaellusta keltaisen talon kulmalla olevan Marian-patsaan luokse. Näinhän on tehty vuosikaudet. Jos kappelin edessä pidetty hartaus olisi aloitettu jollakin Maria-laululla, se olisi varmasti huomattu paremmin.

Joka tapauksessa dominikaani-isä Gabriel OP johti hartaudessa ruusukon kunniaakkaiden salaisuusien neljännen salaisuuden: Neitsyt Maria otetaan taivaaseen. Sehän oli juuri hiippakuntajuhlan liturgian aihe, pappisvihkimyksen ohella. Meillä on taivaallinen äiti, joka rukoilee puolestamme, aivan kuten ruusukossa pyydämme.

Voidaan tietysti sanoa, että koko päivä oli yhtä suurta Maria-hartautta ja Marian juhlaa, mutta taitaa olla niin, että on aika panna toimeen keräys, jotta Stellikseen saadaan kunnolliset kovaääniset tällaisia kappelin edessä vietettäviä hartauksia varten. Tai sitten on palattava perinteiseen kulkueeseen, mutta ehkä silloinkin on hyvä olla kunnan äänentoisto, koska joukkomme kasvaa koko ajan.

Maria-hartauden loppusiunauksen antoi tällä kertaa isä Frans, mikä tietysti oli oikein kaunista ja sopivaa. Sitten olikin jo aika saada lähtökahvit. Kahvia monet olivat kovasti kaivanneet jo ruoan päälle, mutta kaikki ei ole aina mahdollista. Joka tapauksessa olimme viettäneet hienon hiippakuntapäivän upeassa säässä. Saimme uuden suomalaisen katolisen papin ja juhlimme yhdessä suurella joukolla täysin sydämin!

Kaarina Koho OP

AVE MARIA!

CATHOLIC STUDENTS' CLUB — HELSINKI

AUTUMN 2015

Rosary and Holy Mass or Adoration
in Latin and English
in St. Henry's Cathedral
on the following Tuesday
evenings at 18.00:

SEPT. 8, 22

OCT. 6, 20

NOV. 3, 17

DEC. 1, 15

All students and young adults and
others interested in the Catholic
Faith, welcome! Afterwards, a nice
get-together. Many other activities
as well. Confession during Rosary.

cschelsinki.wordpress.com

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms will be on

- Monday September 21st at 18.30
- Monday October 5th at 18.30

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

Maallikkodominikaanit järjestävät Katekismuksen opiskelua

Studium Catholicumissa
Ritarikatu 3, III kerr., Kruununhaka

Kokoonnumme la 26.9.

klo 14 - 15.50 ja tutkimme

Katolisen kirkon katekismuksen viimeistä osaa Kristillinen rukous, s. 649 - 660. Lopuksi rukoilemme vesperin. Seuraava kokoonnutuminen

on la 24.10. Muista kerroista päätämme ens. tapaamisessa.

Tervetuloa myös uudet osallistujat!

Maallikkodominikaanit

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

MARKO PITKÄNIEMI
(Helsinki)

Urkkokonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 1. lokakuuta 2015 klo 18.00.

Artikkeleita

Kesä 2015 oli Suomen katolilaisille antoisa. Kaksi nuorta miestä vihittiin papeiksi dominikaanien, saarnaajaveljien, sääntökuntaan. Toinen heistä on syntyperäinen kantasuomalainen, toinen taas ranskalainen, joka uskomattoman lyhyessä ajassa on oppinut puhumaan ja kirjoittamaan suomea. Molemmat toiveikkaita ja halukkaita tekemään työtä juuri Suomessa, vaikka perimmäiset päätökset eivät olekaan heidän käsissään.

Veli Gabriel

Toivomuksia voi kuitenkin esittää, ja niitä myös kuunnellaan. Me voimme auttaa rukouksillamme, toimintaan osallistamalla ja almuja antamalla, niin että Studium Catholicum jälleen alkaisi toimia ensimmäisten ranskalaisten isien viitoittamalla tavalla, tuoden katolista Eurooppaa ja sen katolista kulttuuria tutuksi kaukaisen Pohjolan asukkaille ja herättäen kiinnostusta ja intoa suomalaisissa.

Veli Gabriel Salmela OP on suomalainen, nuori mies, joka jo 15-vuotiaasta saakka on tuntenut kutsumusta ja kaipuuta hengelliseen, Jumalalle vihittyyn elämään. Ylioppilaaksi tultuaan hän opiskeli Helsingissä teologiaa, tosin luterilaiselta pohjalta, ja tällöin hän tutustui Tuomas Akvinolaisen ajatteluun ja kiinnostui siitä. Häneen vetosi Tuomaan älyllinen puoli filosofiassa ja teologiassa, mutta myös traditio ja sakraalinen elämä. Kun hän ensimmäisen kerran meni tutustumaan katoliseen uskonelämään, hän koki elämänsä ensimmäisen messun Pyhän Marian kirkossa muistinsa mukaan ehkä vuonna 2004 tai 2005. Pari vuotta sen jälkeen hän saapui johdantokurssille, ja jo vuonna 2008 hän aloitti postulanttina Studium Catholicumissa, jolloin siellä vaikuttivat veljet Antoine Lévy ja kanadalainen Brian Bricker.

Noviisina veli Gabriel aloitti seuraavana vuonna Strasbourgissa ja diakoniksi hänet vihittiin Pyhän Henrikin katedraalissa tämän vuoden tammikuun viimeisenä päivänä. Tästä vihkimyksestä hän itse kirjoitti näin: "Evanke-liumin ja piispan saarnan jälkeen koitti hetki astua alttarin ja piispan eteen. Hänen edessänsä vastasin kuusi kertaa "tahdon" palvelakseni Kristuksen ruumiin ja veren jakamisessa alttarilla sekä elääkseni evankeliumia täydesti sanoin ja teoin kristikansan edistykseksi katolisen kirkon opetuksen mukaan... Sain vastaanottaa käten päällepanemisen kautta Pyhän Hengen lahjan, sieluuni lähtemättömän merkin Kristuksen armosta, joka liitti minut pappeuden sakramentin ensimmäiseen asteeseen."

Elokuussa, autuaan Neitsyt Marian taivaaseenottamisen juhlapyhänä vihittiin Lohjan vanhassa keskiaikaisessa Pyhän Laurin kirkossa papiksi toinen suomalainen dominikaani reformaation jälkeen. Isä Martti Voutilainen oli eläessään jaksanut rukoilla Studiumin elämän puolesta, ja nyt tuntui, että niihin rukouksiin oli vastattu. Lohjan kirkko oli ääriään myöten täynnä, dominikaanisia vieraita oli saapunut Ranskasta ja Pohjoismaista sekä Virosta ja Puolasta, monia tuttuja kasvoja näkyi alttarilla.

Kun 94-vuotias dominikaaniveli Jean Pailard, joka oli toiminut aikoinaan vuoden verran Suomessa ennen siirtymistään Ruotsiin, painoi käteensä uuden nuoren papin päälle, katsojan kurkkua kuristi liikutus. Kaksi ääripäätä kohtasi toisensa yhteisessä juhlassa.

Kuvat Pekka Rantakari

Kaksi tietä – kaksi dominikaania

Veli Marie-Augustin

Jo tätä ennen oli koettu toinen dominikaaninen pappisvihkimys, joka tosin tapahtui Pariisissa eikä Suomessa, mutta veli Marie-Augustin oli oleillut ja toiminut maassamme, oppinut kielen, tutustunut ihmisiin ja seurakuntaelämään, ja on erittäin halukas (jos Luoja ja esimiehet suovat!) elämään jatkossakin Suomessa. Ensin hänen on kuitenkin suoritettava loppuun opintonsa, tosin niidenkin aikana hän pyrkii käymään täällä noin kerran kahdessa kuukaudessa, seuraavan kerran toivottavasti marraskuussa.

Hänen tiensä dominikaaniksi on ollut erilainen kuin veli Gabrielin, jo siitä syystä, että hän on syntynyt katoliseen perheeseen. Yhtään helpompi se ei kuitenkaan ollut. Kun kysyin häneltä, miten hän löysi dominikaanisen kutsumuksensa, miten hänen hengellisyytensä kasvoi ja tiesikö hän jo pikkupoikana mitä hänestä isona tulee, hän vastasi: "Tämä on aika monimutkainen juttu, sillä oman paikkani löytäminen vei paljon aikaa."

"Ollessani 13-vuotiaana retreitissä ennen vahvistuksen sakramenttia, tuli sieluuni sellainen kuva minusta, että olin rukoilemasa valkoiseen munkinkaapuun pukeutuneena. Se ei ollut paperin alba, vaan oikea munkin puku. Siihen aikaan en tuntenut mitenkään dominikaanisääntökuntaa, mutta tämä kirkas kuva jäi mieleeni. Se tuli voimakkaana silloin, kun yöllä olin omalla vuorollani yksin adoratioissa. Siksi uskon saaneeni tämän inspiraation Jumalalta. Olen aina vahvistanut haluani sekä toivoani rukoilemalla Jeesusta pyhimässä sakramentissa."

"Usean vuoden jälkeen, kun olin jo ylioppilas, otin yhteyttä Pariisin hiippakunnan

kutsumustoimistoon (Ranskassa jokaisella hiippakunnalla on tällainen palvelu, joka ottaa vastaan omaa kutsumustaan pohtivat ihmiset). He puhuivat minulle vain hiippakuntapappien työstä. Vaikka se ei sopinutkaan minulle vietin aikaa tässä ryhmässä, jossa sentään sain vahvistaa omaa toivettani pappeuteen, vaikka toki tiesin, ettei minusta tulisi hiippakuntapappia. Kesti kauan ennen kuin ymmärsin, että kutsumukseni pohjalla oli toive veljeyteen."

"Sillä välin lähetystyö kiinnosti minua, siksi lähdin vuodeksi Japaniin. Siellä tutustuin ranskalaisiin lähetystyöntekijöihin ja -pappeihin, mutta en rakastunut heidän elämäntapaansa, joten palasin Ranskaan tietämättä, mitä ihmeessä tekisin kutsumuksellani. Herran aika ei kuitenkaan ole ihmisten aika. Nimitäin vuosi sen jälkeen, kun olin palannut Tokiosta, eräs pappisystäväni antoi minulle lahjaksi kirjan dominikaanisääntökunnasta sanoen 'voisi kiinnostaa'."

"Todellakin, olin niin kiinnostunut, että ryhdyin lukemaan kaikki dominikaaneja käsittelevät kirjat, jotka voin löytää kirjastosta sekä kirjakaupasta. Ahnaasti luin rukouselämästä, apostolisesta työstä, veljeydestä, elämisestä yhteisössä, elämäntapana olevasta opiskelusta, saarnaamisesta... Tutustuin dominikaanisääntökuntaan ensin siis kirjojen avulla, ennen kuin sain tutustua veljiin."

"Luettuani paljon ainakin kuukauden ajan, menin läheisimpään luostariin tapaamaan veljiä. Heti kun näin heidät, pukeutuneina mielukseni vastaaviin valkoisiin munkinkaapuihin tiesin, että siinä sääntökunnassa minusta tulisi munkki. Luonteeni heikkouden vuoksi Herra antoi minulle ilmestyksen, jotta lähes kymmenen vuotta epäilyäni kykenisin

sittenkin päättämään kutsumuksestani. Sitten kaikki kävi niin nopeasti, että puolen vuoden kuluttua liityin novisiaattiin. Olin silloin 25-vuotias."

"Jumala antaa jokaiselle oman tien, joka voi olla myös monimutkainen. Vasta monen vuoden kuluttua alkaa ymmärtää, kuinka yhtenäinen Jumalan suunnitelma on sekä kuinka kiinteästi hän johtaa meitä, vaikka sitä ei heti ymmärräkään. Kutsumus on kyllä ihmisen ja Herran välinen, mutta hän johtaa meitä myös kirkon kautta. Siksi täytyy kuunnella, mitä kirkko sanoo; tämä on ehkä kaikkein vaikein asia, sillä kutsumus on kuin lemmenarina, johon kenenkään ulkopuolisen ei haluta puuttuvan. Pitää myös käyttää niitä keinoja, joita kirkko tarjoaa (mm. sakramentit, hengellinen ohjaus, työryhmät)."

"Kutsumukseen vastaaminen tarkoittaa rukousta ja ajattelemista, mutta se vaatii myös päätösten tekemistä, jonkin konkreettisen asian tekemistä. Kun teen näin, tunnen, että kutsumukseen vastaaminen kestää koko elämäni. Herään joka päivä ajatellen, että tänäänkin vielä palvelen, tänäänkin pitää taas vastata Jeesuksen kysymykseen 'pidätkö minusta?'"

Kumpikaan näistä veljistä ei tuntenut isä Marttia, mutta he sanovat kuulleensa hänestä paljon. Nyt näyttää siltä, että isä Martin unelma dominikaanien paluusta Suomeen olisi lähellä toteutumistaan. On myös totta, että dominikaaneilla on ollut Suomen katolisella keskiajalla erittäin suuri merkitys kirkollisessa elämässä, ja siitä on myös veli Marie-Augustin kiinnostuneena kuullut.

Meidän rukouksemme seuraavat näitä veljiä heidän seurattessaan edeltäjiensä jalanjälkiä.

Tuula Luoma

Saarna

Veli Gabriel Salmelan saarna 12.7.2015

Pyhän Henrikin katedraalissa

(Messun pääselebranttina veli Marie-Augustin)

Rakkaat ystävät!

Evankeliumissa kaikuvat sanat on julistettu ja kuultu monesti. Meillekin ne ovat varmasti tuttuja, mutta kuten Jumala itse ja hänen sanansa muuttumattomuudessaan kestää ikuisesti, on se silti ajassa eläville ihmisille aina tuore ja virvoittava. Aivan erityisen selvän merkin tästä eläväksi tekevästä hengestä ja valtuutuksesta, jonka Kristus antoi kahdelletoista opetuslapselleen, näemme nyt silmiemme edessä. Hän on uusi pappimme veli Marie-Augustin, jolle tuo valtuutus toimia Kristuksen persoonassa apostolisen seuraannon ja kätten päällepanemisen kautta annettiin pari viikkoa sitten Pariisissa.

Kristuksen asetus lähettää opetuslapset pareittain ilmentää käytännöllistä järkeä, eli että kaksin on esimerkiksi turvallisempaa liikkua ja erilaisilta päänäpistöiltä sekä houkutuksilta välttyä helpommin. Niinkin voisi ehkä käydä, että yhdeltä jäisivät avaimet avainsijan sisälle ja toiselle voi tulla ilo päästä molemmat huolellisesti vaalituilla avaimillaan sisään – riski on jaettu. Ja onhan kahden henkilön todistus pätevämpi kuin yhden. Lisäksi toisen seurassa ei ylpisty, kun huomaa väistämättä toisessa kykyjä ja ansioita joita itsellä ei ehkä ole.

Kuitenkin toisen ihmisen läsnäolo ja vierellä kulkeminen heijastaa myös samalla arkisia kokemuksia syvällisempiä asioita: ihmislunnon olemusta ja paikkaa maailmassa ja suhdetta Luojaan. Onhan Jeesus itse sanonut, että missä kaksi tai kolme on koolla hänen nimessään, siellä hän on läsnä. Tämä ei liene yllättävää muistaessamme alati, että Jumalan itsensäkin olemus, joka on kaiken rakkauden perusta, on kolmipersonainen.

Oikeastaan tästä melko yksinkertaisesta oivalluksesta tulee helposti käsitettäväksi se kehoitus, ettei matkaan tarvitse ottaa mitään tavallisiakaan tavaroita tai varusteita. Vaikka vaatimus jättää rahat tai varusteet pois, tai vielä suurisieluisemmin jakaa niistä osattomille, on jo sinänsä materiaalisuuden kahleista vapauttava ja ansiokas teko, niin vielä tärkeämpää on huomata, että toinen ihminen on lähimmäinen ja Jumalan arvokkain lahja toiselle ihmiselle. Heitä me tarvitsemme välttämättä ja heistä on suurin ilo.

Maailmallisten asioiden, todellisten tai virtuaalisten, omistaminen ja niiden hallinnointi sekä erilaiset sosiaaliset rakenteet saattavat hämärtää tätä ja jopa vääristää niin, että toisia ihmisiä kohdellaan viholisina tai oman hyvinvoinnin ja vaurauden välineenä. Ihmisiä voidaan kohdella kuin tavaraa, joka materiaalisuuden tuottavuuden menettäneenä on paitsi epäonnistunut myös ongelma. Jumalan kuvan kaltaisuuden perustuvan ihmisarvon turmeleminen voi saada äärimmäisissä muodossaan pitämään syntymättömiäkin ihmisiä epätoivottuina, tai vastaavasti jo elämää vuosikymmeniä maistaneita taakkana, häivyttäen mielestä sen, että ilman edeltäviä sukupolvia ei olisi olemassa heidän jälkeläisiäänkään.

Silmien edessä langenneessa maailmassa ei ole ristiinnaulittu Kristus vaan oma

kunnia. Siksi taivasten valtakuntaa pitää julistaa sanoin ja teoin, kutsua ihmisiä kääntymykseen takaisin lapsenkaltaiseen viattomuuteen ja puhtauteen, joka nöyrytyy totuuden edessä ja on valmis katumaan ja korjaamaan suhteensa Jumalan, kirkon ja lähimmäisten kanssa.

Kutsu parannukseen ja kääntymykseen tuntuu synnin sokaisemasta ihmisestä tarpeettomalta tai vapautta riistävältä, suorastaan vastenmieliseltä suvereenia itsemääräämisoikeutta kohtaan, mutta Kristuksen totuuden valossa siinä kirkastuu armahtajan ja lunastajan kutsu tulla jakamaan ehtymättömiä hengellisiä aarteita, vapautta ja rakkautta Jumalan tahdon mukaisesti, hänen lahjoistaan riemuiten ja niistä häntä kiittäen.

Kääntyminen ei siis ole päämäärä itsessään, vaan vasta uuden iloisemman elämän alku, kuten parannuksen sakramentista tiedämme. Kristuksen palvelija ei epäjärjestytyneistä haluista vapautuneena avaa kotinsa ovea ja jaa omastaan leipää sitä pyytävälle vain pitääkseen hänet hengissä tai toivota onnea matkaan sulkiessaan samalla oven, vaan kutsuu aterioimaan sisälle kanssaan osoittaakseen veljeyttä ja sisaruutta tunnustaen hänen arvonsa.

Opetuslapsiakin kehoitettiin asumaan ja viipymään isäntäperheiden luona ja jakamaan heidän elämäänsä – heillä tosin ei ollut millä korvata isäntien ja emäntien vieraanvaraisuus. Heillä ei ollut mitään muuta kuin mitä paavi Franciscuskin vei Bolivian pahamaineisessa Palmasolan vankilassa oleville lapsille, naisille ja miehille viime perjantaina. Paavi totesi, että hänellä ei ole paljon mukanaan, mutta haluisi jakaa sen, mitä hänellä on ja jota hän rakastaa. Se on Jeesus Kristus. Tämä sama sanoma on

Aam. 7:12-15;

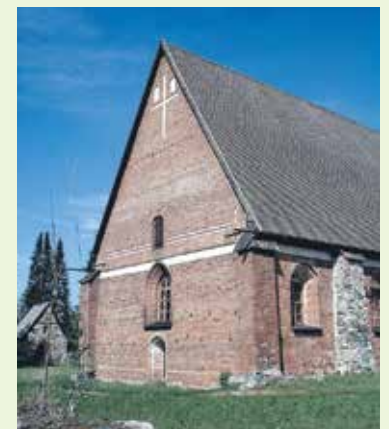
Ps. 85: 9-10, 11-12, 13-14-8;

Ef. 1:3-14; Mark. 6:7-13

koskenut apostolien ajoista ja koskee aikojen loppuun saakka kaikkia ihmisiä kaikissa tilanteissa: Jumalan suoma mahdollisuus anteeksiantamukseen, armoon ja toivoon sekä iloiseen elämään synnin orjuudesta vapaana.

Taivaan valtakunnan rikkautta on armon välittyminen myös sairaiden voitelun sakramentissa, jossa pappi kirkon palvelijana tuo Kristuksen kosketuksen tämän päivän evankeliumin mukaisesti rakkauden osoittamiseksi. Se on merkki siitä, ettei yksikään Kristuksen ruumiin jäsen ole turha, vaan osallistuu lunastuksen salaisuuteen, joka yhdistää kärsimyksen ja rakkauden tienä ikuisen iloon ja onneen Jumalan luona. Hän on valmistanut leposijan taivaassa, jossa kipu ja kärsimys on kadonnut. Hänen luonaan pöydästä ei lopu leipä eikä viini.

Tämän tulevaisuuden toivon näyn innoittamina saamme iloita ja kiittää Jumalaa uudesta papista, kerjäläisveljestämme Marie-Augustinista, sekä muista papeista, jotka palvelevat Jumalan valtakunnan salaisuusien haltijoina jo tässä ajassa. Kääntäkäämme yhdessä kasteen armoon turvautuen katseemme hetkeksi ristiä ja taivaallista kirkkautta kohti. Taivutta-kaamme tahtomme luopumaan vähäisimmistäkin paheellisista ajatuksista, sanoista ja teoista rakentaaksemme rauhaa ja oikeudenmukaisuutta tässä maassa ja kaupungissa, omissa perheissämme ja ihmisuhteissamme, ketään lähimmäistä tai luontoakaan unohtamatta. Kirkonopettaja Johannes Khrysostomos eli Kultasuu muistuttaa meitäkin: jos et kohtaa Kristusta jo ulkopuolella kirkon oven luona olevassa kerjäläisessä, et löydä häntä myöskään sisällä ehtoilismaljasta. Amen.

Pyhiinvaellus Hattulaan

Hattulan keskiaikaisessa Pyhän Ristin kirkossa vietetään **lauantaina 19. syyskuuta 2015** katolinen Pyhän ristin kunniointamisen ja kantamisen hartaus.

Pyhiinvaellus alkaa messulla Pyhän Henrikin katedraalissa klo 9.30 ja bussi Hattulaan lähtee messun jälkeen kirkon edestä. Mukaan voi tulla myös Pyhän Marian kirkon kulmalla olevalta bussipysäkillä.

Hartaus alkaa Hattulassa klo 12.30. Hartauden jälkeen Hattulan ev.lut. srk tarjoaa meille kahvit. Takaisin Helsingissä ollaan klo 15 jälkeen.

Edestakainen matka maksaa 25 €, ja se maksetaan bussissa. Ilmoittautuminen Pyhän Henrikin pappilaan puh. 09-637853.

Pyhiinvaelluksen järjestävät Maallikkodominikaanit ja Academicum Catholicum.

Tunnistatko ketä kuvassa on? Tässä ja seuraavissa Fideksen numeroissa esitellään aina yksi ryhmäkuva vanhan Stella Mariksen lapsista. Jos tunnistat itsesi tai ystäväsi, niin soita Raimo Painiolle, 0400-267691, tai lähetä sähköpostia Kati Pap-Dévényille, kati.pap.devenyi@gmail.com, ja ilmoita, kuka kuvassa olet tai kuka ystäväsi on, niin saamme vähän tarkempaa tietoa tallennettua arkistoon.

Artikkeleita

Monen nyt keski-ikäisen suomalaisen lapsuusmuistoihin kuuluvat turistimatkat Kreikan saarille, varsinkin Ródokselle. Neljäkymmenen vuoden tauon jälkeen minäkin palasin tuolle saarelle perheineni paikallisen fransiskaani-veljen kutsumana. Ei, Kreikka ei ole vain ortodoksinen maa. Ja kyllä, katolinen kirkko elää sielläkin. Eivätkä kaikki Kreikan katolilaiset ole kreikkalaiskatolisia, vaan suurin osa kuuluu latinalaiseen riitukseen.

Katolisuus Kreikassa

Katolinen kirkko Kreikassa arvioi, että maassa elää nykyään pysyvästi noin 50 000 syntyperäistä katolilaista, jotka eivät etnisesti tai kulttuurisesti eroa maan ortodoksisesta valtaväestöstä. Viime vuosikymmeninä on maahan kuitenkin muuttanut yhä kasvava joukko katolilaisia, lähinnä työn tai avioliiton takia, niin että rekisteröityjen katolilaisten määrä on noin 140 000. Arviolta saman verran tai jopa vähän enemmän on maassa vielä väliaikaisesti oleskelevia katolilaisia. Kreikassa asuu noin 40 000 katolilaista Puolasta, 45 000 Filippiineiltä, 4000 Irakista ja pienempiä ryhmiä monista maista. Suurin osa Kreikan katolilaisista kuuluu kirkon läntiseen, latinalaiseen riitukseen. Bysanttilaisia katolilaisia on noin 6000 (v. 2013).

Vaikka valtaosa katolilaisista asuu Ateenan ympäristössä, on Kreikan saarillakin kyliä, jotka ovat ”kokonaan” katolisia. Kreikan kirkko on hallinnollisesti jakautunut seuraavasti: Ateenan arkkihiippakunta (Keski-Kreikka, Peloponnesos), Kreikan apostolinen eksarkaatti (kreikkalaiskatolinen), Ródoksen arkkihiippakunta (Dodekanesia), Korfun, Zákynthoksen ja Kefalonían arkkihiippakunta (Pohjois-Kreikka), Nákoksen, Ándroksen, Tínoksen ja Mykonoksen arkkihiippakunta (Egeanmeren keski- ja pohjoisos) ja siihen kuuluvat neljä hiippakuntaa (Chíos, Kreetta, Santorini ja Syros), Thessalonikin apostolinen vikariaatti ja Kreikan armenialainen ordinariaatti.

Kaikilla hiippakunnilla ei ole omaa piispaa, vaan niitä hoitaa jonkun arkkihiippakunnan arkkipiispa apostolisena administraattorina – näin on esimerkiksi Ródoksen laita. Sen administraattori on Ateenan arkkipiispa, mutta käytännön

Ortodoksinen kirkko Lindoksen kaupungissa.

Katolista elämää Kreikassa

asioista vastaa paikallinen fransiskaani-veli, isä (John) Luke Gregory OFM, Ródoksen arkkihiippakunnan yleisvikaari.

Ródoksen katolinen pappi: isä Luke

Vuonna 1958 syntynyt isä Luke Gregory on kotoisin Sheffieldin kaupungista Englannista. Hän opiskeli ensin sosiaaliajaa Lontoossa, valmistui lopulta kuitenkin filosofiasta ja teologiasta Lontoon King's Collegesta ja sai lisäksi vielä diplomoin antiikintutkimuksesta. Hän liittyi postulanttina fransiskaani-veljien yhteisöön Roomassa vuonna 1990. Hän päätti novisiaattinsa Jerusalemissa ja sai arvosanan pyhästä teologiasta opiskeltuaan neljä vuotta Jerusalemin Studium Biblicumissa, Paavillisen Antonianum-yliopiston filiaalissa.

Hänet vihittiin papiksi vuonna 1998 ja Jerusalemin pyhän haudan ritariksi vain kuusi kuukautta myöhemmin. Hän työskenteli Pyhän maan kustodiassa hyödyntäen laajaa kielitaitoaan aina vuoteen 2004 asti, jolloin hänet lähetettiin kustodian tehtäviin Ródokselle. Pian sen jälkeen Ateenan arkkipiispa nimitti hänet Ró-

doksen arkkihiippakunnan yleisvikaariksi.

Musikaalinen isä Luke on hoitanut Ródoksella pääasiassa Ródoksen kaupungin turistiosan keskellä Neohorin kaupunginosassa sijaitsevaa kaunista Neitsyt Marian kirkkoa, Sancta Mariaa. Kirkon vieressä on myös fransiskaani-veljien luostari ja muita tiloja. Täällä kokoontuvat aktiivinen ja monista eri maista tulevista katolilaisista koostuva seurakunta ja kirkkoa etsivät turistit jokapäiväisiin messuihin.

Toki kaupungissa on myös suurempikin, Pyhän Franciscuksen nimeä kantava kirkko heti vanhan kaupungin etelämuurien ulkopuolella. Se on Ródoksen nykyinen katedraali. Siellä messua vietetään kuitenkin vain sunnuntaisin. Laajemmin tunnettu se on urkukonserttien pitopaikana, vaikka meri-ilma tekee kaikkensa urkujen kunnan heikentämiseksi. Sancta Marian pikku-urutkin olivat lähes soittokelvottomat siitä huolimatta, että ne oli kunnostettu vain pari vuotta sitten.

Artikkeleita

Isä Luken aikana Mariankirkkoa on remontoitu paljon ja sen toiminta on aktivoitunut monien toimintaryhmien avulla. Pääpaino työssä on kuitenkin sielunhoidossa, niin turistien, paikallisten kuin myös yhä lisääntyvässä määrin pakolaisten parissa.

Päähuolena talous ja pakolaiset

Isä Luken ilme oli vakava, kun kysyin häneltä Kreikan talouden vaikutuksista kreikkalaisten elämään. Vaikka kreikkalaiset eivät voikaan vältellä vastuutaan talousongelmistaan, on suurin huoli kuitenkin se, kuinka kurjaan tilanteeseen monet tavalliset kreikkalaisetkin ovat joutuneet niiden takia. Työtä ei ole, rahaa ei ole, ruokaa ei ole. Kaikki tämä näkyy myös luostarin ovella, josta yhä useammat ihmiset käyvät hakemassa ruokapaketiteja.

”Jos tilanne tästä vielä huononee, joudumme ottamaan kaupunkiluostarimme pihaan kanojen lisäksi vielä oman leh-

meisesti ollut enää juoksevaa vettäkään – ja hellettä oli päivisin ainakin 35 astetta! Ei ihme, että fransiskaanit pyysivät päivittäin messun yhteydessä uskovia tuomaan ruokakasseja kirkkoon, jotta niitä voitaisiin viedä pakolaisille. Kuivamuonaa, siis keksejä, tölkkejä ja mitä tahansa sellaista ravintoa, jota voitaisiin hyödyntää ilman keittovälineitä.

Alunperin ruoka-avun tarvitsijat olivat lähinnä Romaniasta ja Albaniasta tulleita siirtolaisia, sittemmin Afrikasta tulleita pakolaisia. ”Kun kriisi syveni, järjestimme kirkossa paikan isolle laatikolle, johon pyysimme uskovia jättämään avustuksia, jotta he pystyisivät panemaan uskonsa käytäntöön ja osoittamaan rakkauttaan Jumalaa ja lähimmäisiään kohtaan.”

Talousskurjimuksessa vellovan Kreikan ratkaisu pakolaisongelmaan on ilmeisesti ollut varsin pragmaattinen. Koska pakolaisista huolehtiminen on vaikeaa, annetaan heille aika nopeasti tarvittavat paperit jatkomatkaa varten. Yleensä kohteena taitaa olla Saksa.

män ja opettelemaan sen lypsämistä”, isä Luke totesi. ”Olemme sellaista jo käyneet katsomassa.” Onneksi luostarin pihasa on vähän tilaa, vaikka keskellä kaupunkia ollaankin, ja oma lähde. ”Meidän on pysyttävä positiivisina”, isä Luke hymähtää.

Kaiken lisäksi katolisen kirkon kiinteistöjä verotetaan ja laskutetaan niin kuin mitä tahansa yritystä. Kiinteistövero ja vastaavat muut maksut ovat enemmän kuin kymmenkertaistuneet viime vuosina. Rakennusten ylläpito käy koko ajan kalliimmaksi. ”Maksoimme kiinteistöveroä vuonna 2004 noin 12 000 euroa. Viime vuonna summa oli jo 164 000 euroa! Meidän omat tulomme ovat pienet, ja siksi Pyhän maan kustodia joutuu kantamaan vastuuta näistäkin maksuista.”

Euroopan koko ajan paisuva pakolaiskriisi tuntuu myös Kreikassa. Kreikan saaret ovat yksi tärkeimmistä Lähi-Idän pakolaisten tuloreiteistä Eurooppaan. Nytkin Ródoksella oli satoja pakolaisia majoitettu vanhalle stadionille, jossa ei il-

Yhteistyötä kirkkojen kesken

Isä Luke, ”Ródoksen katolinen pappi”, tunnetaan hyvin myös Suomessa. Syy siihen on hänen toimensa Ródoksella vieraillevien luterilaisten hyväksi. Kun hän aikoinaan tuli saarelle, hän ei ollut täysin tyytyväinen järjestelyyn, jonka perusteella luterilaiset käyttivät Mariankirkkoa omien ehtoollisjumalanpalvelustensa viettämiseen, varmaankin lähinnä sen takia, että monet katolilaiset saattoivat luulla jumalanpalvelusta katoliseksi messuksi.

Siksi hän päätti kehittää kirkon yhteyteen kuuluvaa Pyhän Hengen kappelia sellaisella tavalla, että paikalliset luterilaiset jumalanpalvelukset voitiin viettää siellä kaikessa rauhassa. Tällä hetkellä kappelia käyttävät niin Suomen, Ruotsin kuin Tanskankin luterilaiset. Katolilaisten suhteet ovat varsin hyvät myös ortodoksisen kirkon kanssa.

Teksti ja kuvat Marko Tervaportti

Ihmisiä evakuoidaan Thabaingin alueella Myanmarin Patheinin hiippakunnassa. Apua antaa hiippakunnan Caritas. Kuva: KMSS Patheini Diocese.

Myanmarin tulvat

Caritas Myanmarissa on pyytänyt apua tulvauhrien auttamiseksi. Suomen Caritas on siksi käynnistänyt Myanmarin tulvat -keräyksen. Suomen Caritaksen tuki kanavoidaan apua tarvitseville kansainvälisen Caritas Internationalis -järjestön sekä paikallisen Caritas Myanmarin kautta.

Hätäapua tarvitaan

Monsuunisateiden aiheuttamat tulvat ovat johtaneet kesän lopulla katastrofiin Myanmarissa. Kymmeniä ihmisiä on kuollut ja kymmenet tuhannet ovat hätäavun tarpeessa. Tulvat vaikeuttavat noin miljoonan burmalaisen elämää. Paikallisen Caritas-järjestön hätäapusuunnitelman kautta autetaan 120.000 ihmistä yli 200 kylässä kuuden hiippakunnan alueella.

Sinäkin voit auttaa burmalaisia:

Keräystili: **FI73 8000 1270 1545 04**

Viestikenttään ”Myanmar”

Autta Caritasta auttamaan! Lisätietoa: www.caritas.fi/myanmarin-tulvat

Hjälp oss att hjälpa översvämningsoffren

Caritas i Myanmar har bett Caritas-familjen om hjälp för att kunna bistå de människor som har drabbats av de svåra översvämningarna i landet.

Caritas Finland har därför inlett en nödhjälpsinsamling för att hjälpa översvämningsoffren i Myanmar. Caritas Finland hjälper via Caritas Internationalis och den lokala Caritas-organisationen, Caritas Myanmar.

Hundratusentals behöver hjälp

Monsunregnen har orsakat översvämningar och en katastrof i Myanmar. Flera dussin människor har omkommit och tiotusentals är i akut behov av nödhjälp. Översvämningarna beräknas påverka en miljon människors liv och Caritas Myanmar's nödhjälpsprogram hjälper minst 120 000 människor i drygt 200 byar i 6 stift.

Insamlingskonto: **FI73 8000 1270 1545 04**

Vänligen märk betalningen ”Myanmar”

Hjälp oss att hjälpa! Mer information: www.caritas.fi/hjalp-myanmar

Help us to provide aid

An emergency appeal has come in from Caritas Myanmar to the Caritas family in order to provide aid to the victims of the severe flooding which has hit Myanmar. Caritas Finland is responding by starting a Myanmar Flood Relief Collection. The aid from Caritas Finland will go to those in need through Caritas Internationalis and the local Caritas organisation, Caritas Myanmar (KMSS).

Tens of thousands in need

Flooding caused by Monsoon rains has resulted in a disaster in Myanmar. Dozens of people have been killed and tens of thousands are in need of emergency aid. The flooding impacts the lives of a million people and the Caritas Myanmar emergency aid aims to help 120,000 people in more than 200 villages in six dioceses. Join us to help the Burmese people:

Collection Account: **FI73 8000 1270 1545 04**

Please mark your payment ”Myanmar”

Further reading: www.caritas.fi/myanmar-flood

Artikkeleita

Jeesuksen pikkusisarten sääntökunnan perustamisesta tuli viime vuonna kuluneeksi 75 vuotta ja perustajan, pikkusisar Magdeleinen kuolemasta 25 vuotta. Perustajan ohje pikkusisarille oli: "Olkaa enemmän ihmisiä ja kristittyjä sanojen kauneimmassa merkityksessä kuin sääntökuntasisaria." Ihmisenä oleminen tarkoittaa, että on sydän, joka voi sulkea sisäänsä kaiken inhimillisen kärsimyksen, tapahtui maailmassa sitten mitä tahansa.

Pikkusisar Genoveva tapirape-heimon kättilönä

Ranskassa 1923 syntyneen Jeesuksen pikkusisar Genovevan elämää tapirape-heimon keskuudessa Mato Grosson osavaltiossa Brasiliassa pidetään epätavallisena antropologisena ajanjaksona, jolla on ollut suuri merkitys tuolle alkuasukasheimolle. Tapirapet puhuvatkin ajasta ennen pikkusisarten tuloa ja ajasta heidän saapumisensa jälkeen. Kun pikkusisaret menivät 1953 alueella, heimo oli vaarassa kadota. Eurooppalaiset olivat tuoneet tullessaan sairauksia ja jäljellä oli enää vähän synnyttäviä naisia. Ihmiset kärsivät siitä, että heimo oli kuolemassa sukupuuttoon. Maalla, metsästyksellä ja kalastuksella oli arvoa, mutta ei intiaaneilla. Heidän luokseen tulleet pikkusisaret kunnioittivat heidän uskoaan ja kulttuuriaan ja elivät evankeliumia todeksi heidän kanssaan, viljelivät cassavaa ja opiskelivat heidän kieltään. Heimon itsekunnioitus kasvoi, läheisen naapuriheimon naiset saattoivat mennä naimisiin tapirape-heimon miesten kanssa ja väkimäärä alkoi vähitellen kasvaa. Nyt heitä on jo lähes 1000 henkeä.

Pikkusisar Genoveva, lempinimeltään Veva, hoiti kaikki synnytykset niiden 61 vuoden aikana, jotka hän eli heimon keskuudessa. Hänen kumppaneinaan toimivat vuosia myös pikkusisaret Odila ja Elizabethte.

Jeesuksen pikkusisaria ystävineen Brasiliassa tapirape-heimon luona. Oikealla pikkusisar Genoveva.

Alakuvassa Ruandan pikkusisaria yhteisessä kokouksessa.

Ihmisinä ja kristittyinä – Jeesuksen pikkusisaret maailmalla

Viime vuoden syyskuun 24. päivän aamuna 90-vuotias pikkusisar Genoveva voi hyvin, valmisti savea talon korjaamista varten ja lepäsi hiukan lounaan jälkeen. Äkkiä hän alkoi tunkea kovaa kipua rinnassaan ja hengitys oli vaikeaa. Hän kuoli matkalla sairaalaan. Kylän väki oli tyrmistynyt saadessaan kuolinviestin. Rakas sisar haluttiin sitten haudata perinteisellä tavalla ja nyt hän lepää omaan riippumattoonsa kiedottuna omassa talossaan, jossa oli kauan elänyt. Muistojuhlaan saapui ihmisiä jopa tuhannen kilometrin takaa. Rituaalilaulut ja kristilliset hymnit vuorottelivat to-

distus- ja muistopuheenvuorojen kanssa, joissa korostui suuri kunnioitus sisarten elämäntyötä kohtaan.

Meidän lapsemme: Jeesuksen pikkusisar Fayina kertoo

Ruandan kansanmurhasta tuli huhtikuussa 2014 kuluneeksi 20 vuotta. Monien kansojen edustajat osallistuivat noiden hirvittävien tapahtumien muistoksi Kigalissa järjestettyyn juhlamarssiin. Ruandassa toimii nykyisin kaikkiaan seitsemän pikkusisarten yhteisöä. Huhtikuinen muistojuhla oli myös heille merkittävä päivä. 20 vuotta sitten he saivat vastuulleen suuren tehtävän: huolehtimisen 30 orvosta pikkulapsesta.

Perheet olivat piiloutuneet lähialueelle ja monet etniset ryhmät olivat tulleet sisarten taloon. Tilanne oli sekava eikä tiedetty, kuka on vihollinen ja kuka ystävä. Sisarten yhteisöä ja seurakuntia pidettiin turvallisina paikkoina. Osa väestä palasi kotiin ja toiset jäivät sisarten yhteisöön. Siitä, pettivätkö koteihinsa palanneet ne, jotka jäivät suojaan, ei tullut koskaan selvyttä. Pian koteihinsa lähteneiden jälkeen tappajat tulivat ja pyysivät sisaria luovuttamaan kaikki piiloutuneet tutsi-heimon jäsenet. Ihmiset tulivat

esille vapaaehtoisesti, etteivät olisi saattaneet sisaria vaaraan. Heidän piti luovuttaa lapsensa sisarille, mikäli halusivat näiden pelastuvan. Siitä päivästä lähtien nuo lapset olivat sisarten omia lapsia. Armeija ohjasi sisaret ja lapset turvaan maaseudulle, mutta he joutuivat aluksi eroon toisistaan. Kahden kuukauden kuluttua kaikki lapset olivat löytyneet ja he saivat uuden kodin sisarten yhteisöstä.

Nyt lapset ovat kasvaneet sieviksi tyttöiksi ja komeiksi pojiksi. Kulunut 20 vuoden aika on vaatinut sisarilta paljon työtä ja suuren vastuun kantamista, koulutuksen hankkimista lapsille ja heidän valmistamistaan aikuisuuteen. Sisaret ovat olleet niin kuin äidit yleensäkin, huolissaan lapsistaan ja näiden selviytymisestä. Kaikkein tärkeimpiä hetkiä ovat olleet ne, kun lapset ovat aikuistuneet ja lähtevät kotoa. Osa on asunut kouluaikana pieninä perheinä vuokratuissa opiskelija-asunnoissa, mutta ovat olleet taloudellisesti riippuvaisia sisarista niin kauan kuin ovat käyneet koulua. Nyt muutamat ovat jo solmineet avioliiton ja alkavat selviytyä omin voimin. Sisarten ja lasten välit ovat läheiset ja heidän rakastetut lapsensa auttavat nyt sisaria aina, kun he jotakin tarvitsevat.

Elina Grönlund

Birgittalaisoblaattien retretti

Turun birgittalaisluostarissa
9.10. (pe) kello 18 – 11.10.2015 (su) kello 12

aiheena

JUMALAN LAUPEUS

Retretin johtaa

isä Kazimierz Lewandowski SCJ

Ilmoittautumiset birgittalaissisarille, puhelin: 02-2501910 tai email birgitta.turku@kolumbus.fi. Retrettimaksu 90 euroa, sisältää majoituksen ja ateriat.

Retretti on kaikille avoin. Tervetuloa!

På svenska

Svenska katolikernas vällfärd till Vadstena

Det var dags även i år. Igen vällfärdade i slutet av augusti nästan två tusen katoliker från alla parter av Stockholms stift till den gamla birgittastaden Vadstena på Vätterns östra kust för att tillsammans delta i den heliga mässan och celebrera sin gemensamma tro på många olika sätt och vis. Det var, officiellt, biskop Anders Arborelius OCD som hade bjudit in troende – lekmän, präster och ordensfolk – från alla församlingarna.

Isitt inbjudningsbrev skrev biskop Anders t.o.m. detta: "Under vällfärden tackar vi Gud för det Guds vigda livet och för alla som på detta sätt ger sitt liv för att tjäna Gud och sin nästa. Samtidigt ber vi om kallelser för vår Kyrka, vi ber för familjesynoden och för våra trosfränder och alla andra som drabbats av krig och förföljelse i Irak, Syrien och andra länder."

Han uppmanade också att visa solidaritet för de kaldeiska katoliker i Sverige: Vällfärdens kollekt samlades för den kaldeiska Jungfru Maria -kyrkan, som skall byggas i Södertälje/Hovsjö.

Tidigare hade biskop Arborelius även bett alla församlingarna att utse en person för att vara församlingens "flyktingsansvarige". Detta på grund av den ökande strömmen av flyktingar och asylsökande som har kommit och fortfarande kommer till Sverige. "Många av dem är katoliker och de behöver få kontakt med sin egen Kyrka. Jag ber att varje församling meddelar vilken person man utsett till detta hedersuppdrag."

Själva vällfärdsmissan på Vadstena borggård krävde väldigt mycket arbete. Enligt en av de tre ceremoniarerna för mässan, Magnus Andersson, var på plats 46 koncelebrerande präster, två diakoner, åtta ministranter och ca 15 kyrkvårdar. I kören sjöng ca 45 körsångare. Biskopen konsekreerade 31 stora hostior på tre paterer för huvudcelebrantens, koncelebranternas och diakonernas kommunion; och det var ungefär 2000 små hostior i nio ciborier som konsekreerades för församlingens kommunion.

Man räknar med att det var åtminstone 1700 troende som deltog i mässan.

Stiftsvällfärden, som äger rum vartannat år, har också mycket annat att bjuda. Det finns t.ex. ett "Katolskt torg" där katolska och kristliga organisationer kan föreställa sig; där fanns Caritas Sverige, Sveriges kristna råd, där visades den nya kaldeiska kyrkans arkitektur, osv. Naturligtvis finns det många möjligheter att biktas.

Men säkert är det just tillhörighet och glädje som präglade denna fest och dess deltagare.

Marko Tervaportti

Saliga de renhjärtade

Biskop Anders Arborelius OCD predikan i vällfärdsmissan i Vadstena, 29.8.2015.

Kära pilgrimer! Redan i dopet börjar vår pilgrimsfärd till vårt definitiva mål, Guds eviga härlighet. Dagens vällfärd skall påminna oss om vilken kallelse och vilken värdighet vi har fått i dopet. "Nu är vi Guds barn", säger Johannes, "men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli" (1 Joh 3). Mer och mer kan vi växa och mogna i Guds kärlek och nåd. Dagens evangelium om Saligprisningarna hjälper oss att se hur vi kan spegla oss i Jesus själv och bli honom allt mer lika. När Gud blir människa i Jesus Kristus, ser vi vilka möjligheter också vi har fått. Som Faderns älskade barn lever vi hela vårt liv i Kristus. Vi får efterfölja honom och saligprisningarna hjälper oss att se hur vi helt konkret kan efterlikna Jesus i vårt dagliga liv.

Idag är det speciellt en av saligprisningarna vi koncentrerar oss på. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att de alla hör samman, eftersom de utgör ett slags porträtt av Jesus. Vi kan inte skilja på ödmjukhet och barmhärtighet, på fattigdom i anden, på fred och rättfärdighet. Det kristna idealet är allomfattande, eftersom det återspeglar Guds fulla mysterium. Men vi kan närma oss detta ideal från olika håll, och idag är det denna saligprisning som får eka inom oss: "Saliga de renhjärtade, de skall se Gud". Här på jorden ser vi dunkelt som i en spegel, men i evigheten skall vi få se Gud sådan han är. Men då behöver vi också bli renade! Låter vi Gud få rena vårt hjärta, då kan vi också se hur han är närvarande på ett fördolt sätt mitt ibland oss. Ju mer vi försöker öppna oss för hans nåd, desto mer ser vi hur han verkar mitt i vår värld. Då ser vi att varje människa vi möter är hans avbild. Jesu ansikte reflekteras i varje mänskligt ansikte. Då ser vi spår av Guds skönhet i naturens under. Inte ens krig och förtryck kan helt dölja

vigda livet. Kyrkan vitaliseras genom nya kallelser och det kommer oss alla till godo. Vi kan aldrig tacka Gud tillräckligt mycket för detta liv. Vårt stift behöver verkligen denna nådegåva. Ja, Sverige är i stort behov av det gudsvigda livet för att upptäcka Gud på nytt.

Det gudsvigda livet ger oss en glimt av den eviga härlighet dit vi är kallade. De som lever detta liv tar ut himlen i förskott. På så sätt kan de hjälpa oss att öppna oss för Gud och inte fastna i det jordiska och drunkna i det materiella. Samtidigt påminner de oss om allas vår kallelse att göra livet här på jorden så gott och fint som möjligt för vår nästa, speciellt för dem som hungrar och törstar, för dem som förföljs för rättfärdighetens skull, ja, för alla som lider. Jesus har på sitt kors tagit på sig allt mänskligt lidande och solidariserat sig med varje lidande människa. Saligprisningarna pekar också på denna del av evangeliet.

"Saliga de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket" är en parallell saligprisning till "Saliga de renhjärtade, de skall se Gud". Bägge pekar fram mot pilgrimsfärdens yttersta mål: att vi skall få se Gud i himmelriket. Denna vällfärd genomför vi på den dag då Kyrkan kommer ihåg Johannes Döparens martyrium. Hela Kyrkans historia står i martyriets tecken. Alltsedan begynnelsen fram till våra dagars martyrer i Syrien, Irak och andra länder förföljs människor för sin tros skull. Jesus bär fortfarande sina sår från korsfästelsen på sin förhålligade kropp. I denna mässa ber vi speciellt för alla våra trosyskon som nu blir förföljda för sin trohet mot Kristus, ja, för alla som förföljs för rättfärdighetens skull. Det är vår skyldighet att be för dem och försöka hjälpa dem så gott vi kan. Tack vare deras offer blir också vi styrkta i vår tro. Vi får känna stolthet över att det överallt och alltid finns människor som sätter tron på Jesus Kristus högre än sitt eget liv. De hjälper oss att övervinna vår själviskhet och girighet, vår synd och vårt egen bekvämlighet.

Tänker vi efter är det oändligt mycket som kan hjälpa oss att bli mer renhjärtade. Denna vällfärd kan hjälpa oss att inse det och fatta ett livsviktigt beslut: att vi av hela vårt hjärta vill öppna oss för vad Jesus vill göra med oss. Då kommer vi också att finna en glädje som ingen makt i världen kan beröva oss. I Jesus ser vi redan nu den Gud, som har blivit människa för vår skull, som har lidit och dött för vår frälsnings skull – han som genom sin uppståndelse har gjort det möjligt för oss att en gång få se honom sådan han är i hela sin härlighet. Men då måste vi också sträva av all vår kraft att bli dessa renhjärtade som Jesus prisar saliga.

+ Anders Arborelius OCD

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Jeesuksen kaste

Matt. 3:13-17

Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen kastettavaksi. Johannes esteli ja sanoi: "Sinäkö tulet minun luokseni? Minunhan pitäisi saada sinulta kaste!"

Mutta Jeesus vastasi hänelle: "Älä nyt vastustele. Näin meidän on tehtävä, jotta täyttäisimme Jumalan vanhurskaan tahdon." Silloin Johannes suostui hänen pyyntöönsä.

Kun Jeesus oli kastettu, hän nousi heti vedestä. Samassa taivaat aukenivat, ja Jeesus näki Jumalan Hengen laskeutuvan kyyhkysen tavoin ja asettuvan hänen päälleen.

Ja taivaista kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt."

Kommentti:

Jeesus on samanikäinen kuin Johannes. Jordanin rannalle saapuessaan hän on aikuinen mies. Hän on ihminen kuten

minä, mutta synnitön. Hänen ei tarvitse saada Johanneksen kastetta, koska hänen sielussaan ei ole mitään likaista. Mutta Jeesus haluaa saada kasteen julkisesti. Hän haluaa antaa meille esimerkin. Sielun puhdistaminen ja katumus ovat en-

simmäiset askeleet kohti Jumalaa.

Isä Jumala iloitsee Poikansa kuuliaisuuden tähden. "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt". Ja Pyhä Henki ilmestyy kyyhkysen näköisenä. Miksi kyyhkysenä? Se on merkki

Jumalan rakkaudesta. Kun Nooa oli arkissa, hän lähetti kyyhkysen vedenpaisumuksen jälkeen ottamaan selvää maan tilasta. Kyyhkynen palasi myöhemmin öljypuun pieni oksa mukanaan. Se tarkoitti, että rangaistus ihmisten syntien vuoksi oli päättynyt.

Jumala peitti maailman vedellä Nooan aikana. Nyt Jeesus pyhittää vettä, jotta sen avulla ihminen puhdistuisi synneistään kasteen kautta.

Kuinka usein minä kiitän Jumalaa kasteestani? Kaste on henkilökohtainen liitto Jumalan ja minun välillä. Hän pelastaa minut ja antaa minulle taivaan avaimen. Entä minä? Mitä Jumala toivoo minulta? Hän tahtoo, että hänen armonsa avulla olisin hyvä Jumalan lapsi kuten Jeesus, ainoa Jumalan Poika, jotta Isä Jumala voisi toistaa saman toteamuksen minusta: "Tämä on minun rakas poikani, johon minä olen mieltynyt."

isä Raimo Goyarrola

Käsikirja katolisista pyhimyksistä

Tuula Luoma:

Käsikirja katolisista pyhimyksistä

Amanda-kustannus 2015

Amanda-kustannus on julkaissut katolisen kirkon pyhimyksistä kauan odotetun käsikirjan, jonka on ansiokkaasti koonnut ja kirjoittanut **Tuula Luoma OP**. Teos on selkeä, poikkeuksellisen luontevalla tavalla järjestetty ja harkiten valittu poikkileikkaus katolisen kirkon pyhimyskulttuurista.

Käsikirjan aineistona ovat lyhyet mutta informatiiviset kuvaukset katolisen kirkon keskeisten pyhimysten elämästä ja taustasta.

Keitä olivat pyhimykset? Käsikirja kertoo meille, että he olivat miehiä ja naisia, jotka eläessään osoittivat elämänsä hartaudella ja suurilla teoilla, että Jumala on poiminut heidät uskovien joukosta. Joillakin oli näkyvä maallinen rooli hallitsijoina ja kirkon ruhtinaina. Toiset olivat oppineita teologeja. Jotkut perustivat sääntökuntia ja käänsivät ihmisiä maapallon eri puolilla. Monet saivat surmansa uskon marttyyreina. Jotkut syvensivät uskon perusteita erakkoina, mietiskelijöinä ja rukoilijoina. Jotkut taistelivat harhaoppeja vastaan. Jotkut olivat yksinkertaisesti äärimmäisen hyviä lähimmäisille muille ihmisille. Pyhimysten sosiaalinen ja taloudellinen tausta vaihteli tavattomasti köyhyydestä äärimmäiseen rikkauteen. Kaikkia heitä yhdistää kuitenkin se, että he kukin omalla tavallaan vakuuttivat kansaihmiset ja kirkonmiehet omasta poikkeuksellisuudestaan. Oltuaan elämässään poikkeuksellisia kristittyjä, heillä on kirkkomme oppien

mukaan myös poikkeuksellinen asema ja tehtävä kaikkien kuolleiden joukossa. Meidän uskomme mukaan he toimivat myös kuoltuaan elämänsä osoittamalla tavalla ja välittävät meidän pyyntömme Jumalalle.

Ennen kaikkea käsikirja on paitsi harkiteos, myös puhdas lukukokemus. Se on paitsi sujuva ja kattava, myös voimakkaasti yhdistävä ja oivalluttava. Kirjan luettuaan tajuaa selkeästi, että pyhimykset olivat ihmisiä, jotka eivät eläessään ajellehtineet tapahtumien virrassa vaan osallistuivat ja toimivat, aktiivisesti, tarkokkaasti, pyrkien kuitenkin aina täyttämään teoillaan Kristuksen antamat käskyt. Elämällään ja teoillaan he muovasivat kristillisen uskon ja organisaatioiden kehitystä kahdentuhannen vuoden aikana kohti sitä kirkkoa ja todellisuutta, jonka näemme tänä päivänä ympärillämme.

Meidän aikamme, joka monissa suhteissa vierastaa henkilökulttia, saattaa tulkita pyhimyksiin liittyviä legendoja ja uskomuksia väärin ja kadottaa heihin liittyvän keskeisen totuuden: omana aikanaan kukin pyhimys oli lihaa ja verta, ajatteleva ja toimiva ihminen, kaukana legendojen sadunomaisista hahmoista. Tuula Luoman kirja täyttää erinomaisesti erään monista tehtävistään tuomalla pyhimykset taivaasta maanpinnalle, jossa heidän alkuperäinen toimintansa tapahtui ja jossa he osoittivat sen pyhyyden, jonka kirkko heille tunnustaa.

Käsikirja on itse asiassa erinomaisesti järjestetty, ihmiskeskeinen johdatus koko katolisen kirkon historiaan. Teksti osoittaa meille, kuinka pyhitetty elämä samal-

la kertaa lähtee ihmisestä päätyen Jumalaan ja Jumalasta päätyen ihmiseen. Kirja poikkeaa edukseen niistä teoksista, joissa kirkon historiaa käsitellään joko teologisena aukottomuuteen pyrkivänä rakennelmana tai valtapelinä eri osapuolten, maallisten tai kirkollisten, välillä. Analyttiset tarkastelut voivat antaa selkeän kuvan tapahtumien syistä ja seurauksista, mutta ne sivuuttavat sen, mikä kristinuskossa on keskeistä ja ei-kausaalista: ihminen ja hänen pelastuksensa. Olisiko kristinuskon historia ja kehitys ollut samanlaista ilman Augustinusta, Benedictusta, Franciscusta, Dominicus-ta ja Ignatiusta? Heissä ei ollut mitään kausaalista, ennalta odotettavaa ja ilman heitä ja tuhansia muita pyhiä ihmisiä meidän uskomme olisi ehkä erilaista. Siksi pyhimysten toiminta on keskeinen osa kristinuskon historiaa ja pyhät ihmiset on nähtävä sellaisina kuin he todellisuudessa ovat: Jumalan meille antamina lahjoina. Lisäksi kirja osoittaa, kuinka myös vähemmän tunnetut pyhät ovat yhtä merkittäviä. Vaikka emme kaikkialla muistele Efraim Syyrialaista, Scholasticaa, Bedaa, Toribiota, Martino de Porresia tai Kateri Tekakwithaa, he olivat omassa ajan ja kulttuurin matriisissaan huomattavia ja pysyviä vaikuttajia.

Lukiessamme kirjasta pyhimysten elämäntietoja huomaamme nopeasti, että vaikka heidän elinaikansa tapahtumat ja paineet olivat useimmiten heidän välittömän vaikutuksensa ulkopuolella, heidän toimintansa vaikutus kristikuntaan ja ihmisiin lähellä ja kaukana oli usein maanjäristyksen kaltainen. Pyhimykset olivat kuin lampeen heitetty kivi, jonka aikaan-

saamat aallot vähitellen leviävät ja täyttävät koko altaan. Silti he kaikki olivat erilaisia: jokainen edusti omaa aikaansa, omaa näkemystään ja keskittyi omaan ympäristöönsä.

Tuula Luoman käsikirja rakentaa meidän eteemme selkeän panoraaman kristillisen kirkon erilaisista pyhimyksistä ja osoittaa, kuinka nämä miehet ja naiset, riippumatta heidän luonteestaan ja tekojensa tavoitteista, olivat kaikki oman aikansa ongelmanratkaisijoita. Kullekin Jumala oli antanut tehtävän, spirituaalisen tai maalliseen kirkkoon liittyvän, jonka ratkaisijana ja rakentajana henkilö eläessään vaikutti. Joskus pyhät ihmiset reagoivat välittömiin ongelmiin, kuten marttyyrit osoittaessaan kuolemaltaan kristinuskon lujtuuden. Joskus pyhimysten tavoite oli luonteeltaan henkilön oman ajan ulkopuolella, käsittelemättömän ajan ihmisille. Tällöin useinkin vasta vuosisatojen kulumisen on selkeyttänyt kokonaisuuden: miksi pyhimys toimi nimenomaan omalla tavallaan.

Kaikkiaan teoksessa käsitellään 229 pyhää henkilöä, osa kanonisoituja, joitakin autuaita. Vaikka meillä jokaisella on tietysti lempipyhimyksemme, jonka mukaanottamisesta voimme olla tyytyväisiä tai jonka poissaolo voi aiheuttaa haikeutta, kokonaisuus kattaa pyhimysten erilaiset ominaislaadut ja heidän toimintansa aikakaudet oikein hyvin. Liitteenä voisi ehkä olla lyhyt katsaus katolisen kirkon viralliseen kanonisointiprosessiin, missä autuaiden ja pyhimysten määrittely ja ehdot tulisivat selkeiksi (samaten koskin venerabilis-tilaa).

Jarno Tarkoma OFS

Ilmoitukset

Academicum Catholicum ja Studium Catholicumin luennot syksyllä 2015
Academicum Catholicums och Studium Catholicums föreläsningar hösten 2015

Vatikaanin II kirkolliskokouksen päättymisestä tulee 8.12. kuluneeksi 50 vuotta. Syksyn luontosarja on erinomainen tilaisuus tutustua ja syventyä kaikkien aikojen suurimman konsiilin historiaan ja vaikutukseen. Luennot pidetään Studium Catholicumissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisoin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30. Ilmaiset luennot ovat avoimia kaikille kiinnostuneille, ja niiden jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Den 8 december blir det 50 år sedan Andra Vatikankonciliet avslutades. Höstens föreläsningsserie är ett utmärkt tillfälle att bekanta sig med och fördjupa sig i historiens största kyrkomöte. Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3A, 3 vån.) på torsdagskvällar kl 19.00. Dörrarna öppnas 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade, och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

to 17.9. velli Gabriel Salmela OP
Vatikaani I:n ja Vatikaani II:n välinen suhde (suomeksi)
Sambandet mellan de Första och Andra Vatikankoncilierna (på finska)

to 15.10. TT Pauli Annala
Uuden teologian (la nouvelle théologie) ohjelma ja Vaticanum Secundum (suomeksi)
Den nya teologins (la nouvelle théologie) agenda och Vaticanum secundum (på finska)

to 19.11. TT Mikko Ketola
Konsiilin vastaanotto Suomessa (suomeksi)
Hur man tog emot konciliet i Finland (på finska)

to 10.12. TD Sven-Olav Back
Exegetiska synpunkter på Lumen Gentium (på svenska!)
Eksegeettisiä näkökulmia Lumen Gentiumiin (ruotsiksi!)

TERVETULOA KATOLISEEN KIRKKOON!

Tervetuloitiin syysohjelma 2015:

Kaikkille katolisesta kirkosta kiinnostuneille sekä uusille että vanhoille jäsenille! Esitelmät (englanniksi ja suomeksi) eri aiheista joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 13.00-15.00 Studium Catholicumissa.

Päivämäärät ja aiheet syksyn kokoontumisille (voivat muuttua): 11.10. Jumalalle vihityn elämän vuosi 2015; 15.11. Jumalalle pyhätetyin elämän vuosi 2015; 13.12. Pikkujoulu.

Kotisivumme, jossa kuvia aiemmilta tapaamisilta www.studium.fi/welcoming-team.html. Ryhmän vastuuhenkilö: Lucia Indren (Indonesia) 040-4145861 lucia.indren@studium.fi.

The Studium Catholicum is celebrating the Year of Consecrated Life 2015!

Programme at the Studium Catholicum:

Saturday, October 10th 2015
12.00-13.00 Holy Mass
13.00-14.00 Journey of Faith, Challenges and Hope in the experience of a Dominican Priest from Indonesia

Sunday, October 11th 2015
13.00-14.00 Presentation of the Sisters of The Most Precious Blood
14.00-15.00 Presentation of the Order of Consecrated Virgins

Programme at the House of the Missionaries of Charity (Veronkatu 6 A 12, Helsinki):

Sunday, November 15th 2015
13.00-14.00 Presentation of the Missionaries of Charity
14.00-15.00 Presentation of the Ursuline Sisters

Let us pray for all religious orders in the Diocese of Helsinki!

All the presentations will be in Finnish and English.

Studium Catholicum
Ritarikatu 3 B 00170 Helsinki
www.studium.fi

Föredrag: Teresa av Jesus

Biskopen i Stockholms katolska stift Anders Arborelius OCD håller föredrag med titeln "Teresa av Jesus, vänskapens mystiker" fredagen den 9 oktober kl. 19:00 i S:ta Maria kyrkans församlingssal.

Välkomna! Sekularkarmeliterna

Suomen Caritas ry Caritas Finland rf

Toimistomme aukioloajat vaihtelevat. Sovithan tapaamisesta etukäteen s-postitse tai puhelimitse, niin olemme varmasti paikalla.

Våra öppettider varierar. Vänligen boka ditt besök på förhand per telefon eller e-post så att någon säkert är på plats.

Our opening hours vary. Please book your visit in advance either by phone or by email, so we can make sure somebody is at the office.

Osoite/address/address Maneesikatu 2 a, 00170 Helsinki
Puh/tfn/ph +358 91 35 7998 • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

Ekumeeninen pyhiinvaellus Roomaan 14.-21.12.2015

Oppaina khra Teemu Laajasalo, dominikaaniveli Gabriel ja kappalainen Antti Kruus.

Majoitus aivan keskustassa piazza Farnesella upeassa birgittalaisluostarissa tai hotelli Farnesella!

Huolellisesti laadittu ja ainutlaatuinen ohjelma vie kristinuskon juurille. Joulun valmistautuva Rooma; pyhä vuosi; paavi Franciscuksen yleisvastaanotto; Michelangelo, Bernini, Caravaggio, pyhän Franciscuksen seimi Grecciossa, Villa Lante ja Orvieto ovat vain osa viikon intensiivisen matkan annista.

Hinta n. 1050€ (2hh)

Sis. mm. suorat lennot, kuljetukset, majoitus Casa di Santa Brigida tai hotel Farnese****(aamupala), sisäänpääsy, 3 bus-siretkä, asiantuntevan opastuksen ja opaskirjasen.

Tied. ja ilm: Antti Kruus, sp@anttikruus.com tai tekstiviestillä 040 5460 844. Huom! Matka täytetään ilm.järjestyksessä.

Lasten muskari Pyhän Marian seurakuntasalissa

Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa käynnistyy muskarisarja. Lissun muskarit alkavat torstaina 8. lokakuuta ja jatkuvat 8 kertaa. Joka torstaina on ensin muskari taaperoilloille klo 10-10.30 ja vauvamuskari (alle 1-vuotiaille) klo 10.45-11.15. Kummassakin muskarissa lasten mukana on oltava myös oma aikuinen. Muskarit ovat maksuttomia.

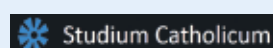
Ilmoittautumiset ja mahdolliset kysymykset Lissu Vierikolle
puhelin 0405287677 tai sähköpostilla lissu.vierikko@finnpro.pp.fi.

Ilmoittautumiset 17.9.2015 mennessä.

A Lecture on "The political thought of the Abrahamic religions".

by Prof. A. Black from
Dundee University, UK

Friday, September 11th
at 18.00
at the Studium Catholicum

Ritarikatu 3, 00170 Helsinki
www.studium.fi

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 11.9.–11.10.

HELSINKI

**Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta**

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45 and by appointment. Masses also in other cities.

- 12.9. la 10.00 Teresa-seminaari, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 13.9. su Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen, juhlapyhä: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 14.00 piispanmessu, vahvistus, 15.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 14.9. ma 19.00 nuorten tapaaminen vahvistuksen jälkeen
- 15.9. ti 14.00 seniorit
- 19.9. la 9.30 messu Hattulan pyhiinvaellusta varten, 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
- 21.9. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa
- 22.9. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 24.9. to 18.00 lectio divina kabinetissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 26.9. la 10.00-12.45 ensikommunio-opetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
- 29.9. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 1.10. to 18.00 urkukonsertti kirkossa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 3.10. la 11.00-15.00 nuorten lectio divina seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
- 5.10. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntasalissa
- 6.10. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 8.10. to 18.00 elokuvakerho seurakuntasalissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
- 10.10. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

Huom! Messua puolaksi ei enää vietetä katedraalissa, vaan Pyhän Marian seurakunnassa joka sunnuntai klo 16. Messu espanjaksi sen sijaan on siirtynyt katedraaliin, jossa se vietetään kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 16.30.

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinalmi): 20.9. su 15.00
Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): su klo 11.00: 13.9., 27.9., 11.10.

Huom! Tikkurilassa ei enää vietetä messuja. Sen sijaan Tapanilassa vietetään messu kahdesti kuussa.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnamiksi, 4. su perhemessu, 5. su saksa), 14.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30-19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ti 13-16 ja to 13-16.
- Sat. 9.30 (or 11.00) Mass in Finnish (see schedule below), 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 14.00 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish, Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Tues. 13-16 and Thurs. 13-16.

- 12.9. la 10.00-14.00 lauantaikurssi ja vahvistusopetus Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 26.9. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 piispanmessu suomeksi ja vahvistuksen sakramentti, 11.30 perhemessu, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 3.10. la 9.30 messu suomeksi, 10.00-14.00 opetus Englantilaisessa koulussa ensikommunioita ja vahvistuksen sakramenttia varten, 18.00 messu suomeksi
- 4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 14.00 messu suomeksi, lukukappaleet arabiaksi/ Mass in Finnish with readings in Arabic, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po

Biskopen i Stockholms katolska stift
Anders Arborelius OCD
 håller föredrag med titeln "Teresa av
 Jesus, vänskapens mystiker"
 fredagen den 9 oktober kl. 19:00 i
 S:ta Maria kyrkans församlingssal.
 Välkomna!
 Sekularkarmeliterna

polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

- 7.10. ke 8.00 messu suomeksi, 14.00 messu suomeksi ja Maria-klubi, 18.00 messu suomeksi
- 10.10. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 10.10., 7.11., 5.12. la 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 11.9. pe 18.00, 24.10 la 17.00, 21.11. la 14.00, 12.12. la 14.00

TURKU

**Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta**

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. sunnuntai: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 11.9. pe 18.00 messu Porissa
- 12.9. la 16.00 piispanmessu (vahvistuksen sakramentti)
- 13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 19.9. la 10.00 messu Ahvenanmaalla, 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu
- 20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 3.10. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
- 4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 9.10. pe 18.00 messu Porissa
- 10.10. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu, 17.30 messu Naantalissa
- 11.10. su seurakuntamme nimikkojuhla: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

19.9., 10.10. la 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa: 19.9., 3.10. la 10.00
Eurajoki: 13.9., 27.9., 11.10. su 15.00
Naantali: 10.10. la 17.30
Pori: 11.9., 9.10. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 9.00). Rippiaika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 9.00). Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

- 12.9. la Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen, juhla: 10.00 messu
- 13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa
- 14.9. ma pyhän ristin ylentäminen: 18.00 messu
- 19.9. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
- 20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kuopiossa, 17.00 messu Joensuussa
- 21.9. ma pyhä apostoli ja evankelista Matteus: 18.00 messu
- 24.9. to 18.00 messu senioreille
- 27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa
- 29.9. ti pyhät arkkiengelimet: 18.00 messu
- 2.10. pe 19.00 johdantokurssi
- 3.10. la 15.00 messu Mikkelissä
- 4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 12.00 messu Kajaanissa, 17.00 messu Kuopiossa, 17.00 messu Joensuussa
- 7.10. ke pyhä Birgitta: 18.00 messu
- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa

JOHDANTOKURSSI 2.10. pe 19.00

KATEKEESI 19.9. la 9.00

DIASPORA

Joensuu (ort. seminaari, Torikatu 41 tai ort. kirkon seurakuntatali, Kirkkokatu 32): su 17.00: 13.9. seurakuntasalissa, 20.9. seminaarissa, 27.9. seminaarissa, 4.10. seminaarissa, 11.10. seminaarissa
Kajaani (ort. kirkko, Kirkkokatu 17 A): 4.10. su 12.00
Kuopio (Pyhän Joosefin kirkko, Lönnrotinkatu 24): 20.9., 4.10. su 17.00
Mikkeli (ev.lut. srk-keskuksen Pirttiniemitali, Savilahdenkatu 20, 2. kerros): 3.10. la 15.00
Savonlinna (Pääskylahden ev.lut. kirkko, Kaartilantie 62): 13.9. su 9.00
Varkaus (ort. kirkko, Relanderinkatu 5): -

Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia. Päivitetty ohjelma löytyy seurakunnan kotisivulta osoitteesta olavi.katolinen.fi.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

• Su 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu-aika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

12.9. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
19.9. la 11.00 harjoitus ja rippi vahvistettaville nuorille, 17.00 piispanmessu (kirkkoon ottaminen)
20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 piispanmessu (vahvistuksen sakramentti), 14.00 messu puolaksi/Msza święta w języku polskim, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
26.9. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 26.9. la 9.50

LASTENKERHO 17.10. la 10.30

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): 4.10. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 12.9. la 16.00
Kristiinankaupunki (ev.-lut. kirkko, Läntinen Pitkäkatu 20): 18.9., 23.10. pe 18.00
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 12.9. la 12.00, 2.10. pe 15.00, 24.10. la 12.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: su 13.9., su 27.9., la 3.10., la 10.10., su 25.10.
Seinäjäki (Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): klo 18.00: la 26.9. seurakuntasalissa, pe 30.10. toimituskappelissa
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: su 13.9., la 19.9., su 27.9., la 3.10., la 10.10., la 24.10. messu puolaksi!, su 25.10.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 messu
14.9. ma pyhän ristin ylentäminen: 18.00 messu

17.9. to 18.00 iltamessu
20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 18.00 messu
24.9. to kaikki Pohjolan pyhät: 18.00 messu
26.9. la 13.00 perhemessu
27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 messu
29.9. ti pyhät arkkiengelit: 18.00 juhlamessu
1.10. to pyhä Jeesus-lapsen Teresa: 18.00 iltamessu
2.10. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 11.00 messu
8.10. to ruusukkorokouksen Neitsyt Maria: 18.00 iltamessu
11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 messu

DIASPORA

Hamina Sopimuksen mukaan seurakuntalaisien kodeissa.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 13.9., 11.10. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): 3.10. la 16.00
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 20.9., 18.10. su 12.00

KATEKEESI

Kouvola (seurakuntasali): 26.9., 24.10. la 11-13 (opetuksen päätteeksi messu klo 13)
Huom. Uskonnonopetus Kouvolassa syyskuusta lähtien kuukauden 4. lauantaina!
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 3.10. la 14-16

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Fax ja puh 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

13.9. su kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
14.9. ma pyhän ristin ylentäminen: 17.00 juhlamessu
20.9. su kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 Messu Kemissä
27.9. su kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
4.10. su kirkkovuoden 27. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

LASTENMESSU 19.9., 17.10. la 11.30

MESSUPALVELIJOIDEN KOKOUS 9.10. pe 18.00

KATEKEESI ensikommuniota ja vahvistuksen sakramenttia varten
Oulu 19.9., 3.10., 17.10. la 10.00
Kemi 17.9. to 17.00

DIASPORA

Kemi (Lehtokatu 31): 20.9. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 4.10. su 17.00
Raah (Brahenskatu 2): 27.9. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 13.9., 11.10. su 17.30

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Yhteyshenkilö Romanos Pyrrö. Kotisivu www.stellamaris.today, puh. 040 1356381, sähköposti stellamaris@katolinen.fi. Isä Gianni Sgreva CP, 040 1382881, totustuus@hotmail.it.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh/fax 09-135 7998. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Aukioloajat vaihtelevat, sovithan tapaamisesta etukäteen.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 0961206711, fax 0961206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina ja torstaina klo 13-16 sekä keskiviikkona ja perjantaina klo 13-18 • **Messut** maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00. • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi. Också på svenska. More information available in English at www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

AC jatkaa toimintansa Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs) kerran kuukaudessa aina torstai-iltaisin. • Lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi • Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille. Katso ilmoitus s. 17.

AC kommer att hålla sitt program på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden. • Mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi • Icke-medlemmar är också hjärtligt välkomna. Se annons s. 17.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisaäntökunnan maallikkojen ryhmä, kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. • Birgittalaisoblaatit kokoontuvat kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa. Aluksi on vesper yhdessä birgittalaisarten kanssa Turun katolisisa kirkossa kello 16.30. • Yhteyshenkilö: Raija Markkula, sähköposti raija.markkula7@gmail.com, puhelin 040-5783024.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: 22.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12., 15.12. Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2015 – 67. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jonka jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18. Kokoukset ovat avoimia kaikille. • **Syksyn ohjelmaa: 13.10.** Stella Mariksesta isä Gianni Sgreva CP kertoo passionisteista ja heidän hengellisyydestään. • Hiljentympäpäivä järjestetään lauantaina **24.10.** Pyhän Marian seurakuntasalissa isä Matthew Azzopardin johdolla, lisätietoja tulee lähempänä. • **10.11.** Elias Hämäläinen kertoo paavi Franciscuksen kehotuskirjeestä Evangeliu Gaudium (Evangeliumin ilo). • **8.12.** Marko Pitkäniemi kertoo Neitsyt Mariasta. • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti. Moderaattori Anders Hamberg. Syksyn tridentiinisistä messuista ilmoitetaan yhdistyksen kotisivulla ja/tai Facebookissa. Seuraava tridentiininen messu Pyhän Henrikin katedraalissa sunnuntaina 4.10.2015 klo 13.00.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. Kotisivu: https://sites.google.com/site/karmeliittamaallikot. **La 12.9.** Pyhän Avilan Teresan (1515-2015) ekumeeninen juhla-minaari klo 10-16 Pyhän Henrikin srk-salissa. Ks. ohjelma Fides nro 8 ja karmeliittamaallikkojen kotisivulla.

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu syyskuudella seuraavana päivänä klo 18: • 14.9. Nikolai Leskov: Tuomiokirkon alttaripalvelijat • 12.10. NoViolet Bulawayo: Me tarvitaan uudet nimet • 9.11. Ljudmila Ulitskaja: Vihreän teltan alla • 7.12. Auki • Osoite entinen Ritarikatu 3b A, 3.krs.

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi

Maria-klubi

Kokoontuu Marian kirkon seurakuntasaliin kuukauden 1. keskiviikkona, seuraavan kerran 7.10. Klo 14.00 pyhä messu kirkossa ja sen jälkeen kahvit alakerrassa. Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Rakkauten lähetyssisaret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 040-9601211. • Adoration on Monday at 17:30.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuitontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas. Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16. • Puheenjohtaja Jan Krook, gsm 041-5067808, E-mail jan.krook@gmail.com. Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Seniorit

Tiistaina 15. syyskuuta messu klo 14 Pyhän Henrikin katedraalissa ja sen jälkeen kahvit ja tapaaminen seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Teresa ry

Teresa-illat pidetään Pyhän Marian kirkon (Mäntytie 2) seurakuntasalissa tiistaisin aina klo 18 alkavan iltamessun jälkeen, noin klo 18.30. Olet tervetullut mukaan keskustelemaan, viihtymään ja tukemaan yhdistyksen työtä. Tuemme erityisesti molempien Helsingin katolisten seurakuntien lapsia, nuoria ja seniori-ikäisiä sekä pyrimme siinä sivussa itsekin kasvamaan ja viisastumaan. • **Syksyn kokoontumisillat: 22.9.** Ajatuksia luopumisesta. Tri Heimo Lammivainio alustaa keskustelun. • **6.10.** messu Myllyjärvellä karmeliittojen luona klo 18 • **20.10.** työllä, jossa myyjäisten valmistelua • **3.11.** Syvemmmälle pyhimysten elämään. Maiju Tuominen kertoo pyhiinvaellusmatkasta Puolassa toukokuussa 2015. Messussa muistetaan Teresa-vainajia. • **28.11.** (huom. lauantai) myyjäisten valmistelu srk-salissa klo 10-14 • **29.11.** sunnuntain messun jälkeen myyjäiset srk-salissa klo 14 saakka • **8.12.** joulujuhla. Odotukset ja reaktiot 22.-25.9. Philadelphiassa pidettävän perhekonferenssin aikaansaannoksiin. Kirkkohistorian dosentti ja Vartija-lehden päätoimittaja Mikko Ketola kertoo. • **Ota yhteyttä:** Pirjo Uronen, pj. 050 3750318, pirjo.uronen@luuku.com, Marja Kuparinen, siht. 040 5819211, marja.t.kuparinen@gmail.com.

Lukijoilta

Ihmisen vastuu luomakunnasta

Paavi Franciscuksen kiertokirje *Laudato si'* julkistettiin 18. päivänä kesäkuuta 2015. Pyhä isä ottaa voimallisesti kantaa aikamme ympäristöongelmiin, ilmastonmuutokseen ja lajikattoon. Katolisen kirkon johtajan pastoraalisuus ulottuu tässä tärkeässä kirjeessä kaikille maailman ihmisille.

Franciscuksen jo tutuksi tulleet avoimuus ja ihmisläheisyys puhuttelevat tavallista ihmistä rakkautentäyteisellä, toimintaan velvoittavalla ja myös jämerällä nuotilla. Paavi linjaa, että ihmisen luomista Jumalan kuvaksi ja ihmiselle annettua vastuullista tehtävää hallita Jumalan luomakuntaa – ja huolehtia siitä – ei pidä tulkita väärin.

Ihmislle ei ole annettu yliveraista asemaa suhteessa muihin olioihin, kuten eläimiin. Myöskään aikuisille ei ole annettu yliveritaisen ihmisen asemaa suhteessa lapsiin. Paavin ensyklika on äärimmäisen tarpeellinen ja – ottaen huomioon aikamme riistotalouden, lisääntyvän sosiaalisen epätasa-arvon ja laajat sodankäynnit – jopa väkeväksi tulkittava muistutus meille siitä, mitä Luoja tarkoittaa sanalla ”hallita”, kun hän osoittaa meille ihmisille luomakunnan hallitsijan roolin. Ihmisen aikaa värittää tendenssi loitota ajatuksesta, että kaikilla Jumalan olioilla on itseisarvo. Tämä itseisarvomme perustuu todellisuuteen, että me olemme jokainen itessämme arvokas juuri siksi, että me olemme osa hänen suurta perhettä.

Onko ihminen astunut harhaan tulkitessaan Jumalan meille luovuttamaa maallista isännänroolia? Hallitseminen on turvaamista, suojelua ja erityisen varjelu osoittamista, sanoin, teoin ja ajatuksin. Se on yhteisen aarteen hyvänäpitoa ja tämän aarteen ihanuuden kartuttamista ja kultivointia. Lapset, eläimet ja kasvillisuus, meret ja ilma ovat itessään arvokkaita, koska ne ovat Pyhällä Hengellä kyllästettyjä. Ihmisen hallinnollinen tehtävä suojella ja varjella kaikkea elävää on langennut meille armosta.

Paavi Franciscus on jo aiemmin, ennen kiertokirjeensä julkaisemista, puhunut ”kertakäyttökulttuurista” tehdessään näkyväksi ihmisen haurastuneen liiton Jumalan kanssa.

Syntymättömän lapsen ihmisarvon kyseenalaistaminen, eläinten julma kohtelu teollisen tuotannon piirissä ja moni muu seikka heijastaa ihmisen lisääntyvää välinpitämättömyyttä kaikkea elävää kohtaan. Paavi muistuttaa, että tapa, jolla ihminen kohtelee eläimiä ja luontoa, toistuu ennemmin tai myöhemmin hänen tavassaan kohdella lähimmäisiään.

Sukupuolineutraali avioliittolaki ja lapset

Esitys sukupuolineutraalista avioliittolaista lähetettiin eduskunnan päätettä-

Aktivistit työssä Simonpuistikossa Helsingissä.

Miss Universum Anne Pohamo kannattaa Aitoa avioliittoa.

Aito avioliitto suojelee ydinperhettä

väksi marraskuussa 2014. Riippumatta lakivaliokunnan laajoista asiantuntijoiden kuulemisista ja sen kahdesta hylkäävästä päätöksestä, sukupuolineutraali avioliittolaki hyväksyttiin lopulta eduskunnassa muutaman äänen erolla. Lapsen erityisasema ja lapsen luonnollinen, Jumalan tarkoittama oikeus syntyä äitinsä ja isänsä jälkeläisenä ja tulla sellaisena tunnustetuksi, sivuutettiin päätöksenteossa. Kansanedustajat näkivät tärkeämpänä aikuisten ihmisten halun valloittaa uusia sosiaalisia maaperiä ja aikuisten itselleen määritellyn subjektiivisen oikeuden saada lapsia.

Sukupuolineutraalin avioliittolain määrä astua voimaan 1. maaliskuuta 2017. Voimaanastuessaan se antaisi samansukupuolisille parisunnille avioliitto-oikeuden ja oikeuden ulkopuoliseen adoptioon. Kyseinen laki ei huomioi lapsen ja luonnollisten vanhempien herkkää suhdetta ja sen nivelvaiheen merkitystä sekä vanhemmille että lapsille, sitä ainutlaatuisen hienosyistä prosessia, johon kuuluvat lapsen odotusaika odottaville vanhemmille, yhteisen lapsen syntymä ja hänen varhainen hoivansa. Jumalan asettamat kehukset elämän luonnolliselle kiertokululle auttavat ja tukevat aikuisia ihmisiä ja tulevia vanhempia kunnioittamaan omaa lastaan – ja sen myötä kaikkia lapsia – ja hänen ainutlaatuisuuttaan ja ainutlaatuista osuuttaan tässä ihmeellisessä sukupolvienvälisessä prosessissa.

Sukupuolineutraali avioliittolaki trivialisoi äidin ja isän merkityksen lapsen kasvulle ja kehitykselle toisiaan täydentävinä. Lainmuutos viestii, ettei esimerkiksi äidillä ole mitään sellaista tarjottavaa lapselleen, jota ei miehellä voisi olla. Näin ollen lainmuutos tulisi koskemaan kaikkia suomalaislapsia; ei pelkästään niitä, jotka kasvavat samaa sukupuolta olevien vanhempien perheessä. Lainlajittajien viesti on ehdottoman selvä: isyy-

dellä ja äitiydellä ei ole itseisarvoa ja on siltä osin yhdentekevää, minkälaiset lähtökohdat lapsi saa elämälleen.

Tämä on erityisen julma viesti aikuisilta lapsille annettuna.

Sukupuolineutraalia avioliittolakea kiiheltiin julkisuudessa tasa-arvokehityksen uutena virstanpylväänä ja yhdenvertaisuutta edistävänä; todellisuudessa se on osoitus ihmisen mielivaltaisesta asenteesta heikommassa asemassa olevaan, eli lapseen. Kansanedustajillamme on heidän hallinnollisen tehtävänsä merkitys ja merkityksen sisältö hämärtynt.

Aito avioliitto -kampanja

Elämme voimakkaiden muutosten aikaa koko Euroopassa. Ilmastonmuutos, talouskysymykset, lisääntyvä eriarvoisuus ja kulutuskulttuuri ovat saaneet miljoonia ihmisiä pysähtymään suurten kysymysten äärelle: mikä on tärkeintä ja minkä takia me olemmekaan täällä? Monet kysyvät ääneen vastausta elämänsä tarkoitukselle. Ydinperheen heikkenevä rooli yhteiskunnan perusyksikkönä vaikuttaa omalta osaltaan ihmismieliä pirstouttavasti.

Aito avioliitto ry perustettiin yksityishenkilöiden toimesta tammikuussa 2015 suojelemaan ydinperhettä ja edistämään lapsen oikeutta äitiin ja isään. Poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton yhdistys on lähtenyt kampanjoimaan tähtäimessään kumota eduskunnan harkitsemattomasti hyväksymä sukupuolineutraali avioliittolaki. Tähän tähtäävä kansalaisaloite julkistettiin keväällä tiedeokeskus Heurekassa.

Kansalaisaloite on tähän päivään mennessä saanut yli 75 000 nimeä ja sen eteneminen eduskunnan käsittelyyn on varmaa. Kuitenkin jokainen kannatusilmoitus on hyvin tärkeä ja lisää aloitteen

painoarvoa eduskuntakäsittelyssä.

Aito avioliitto -yhdistyksen kampanjaktiivit ovat jalkautuneet kansalaisaloitteen nimienkeräykseen ja heidät saattaa tunnustaa sinisistä tai vaaleanpunaisista paidoista, joissa on ydinperheen kuva (äiti, isä ja lapset). Yhdistyksen nettisivu on www.aitoavioliitto.fi. Kansalaisaloitetta voi kannattaa myös internetissä osoitteessa kansalaisaloite.fi. Palvelu vaatii pankkitunnukset tai mobiiliviermenteen.

Perheen merkitys yhteiskunnalle on ainakin sosiaalinen, moraalinen ja taloudellinen. Paavi Franciscuksen kiertokirjeen *Laudato si'* vanavedessä YK:n ihmisoikeusneuvosto julkisti äskettäin luonnollista perhettä puoltavan kantansa. Sopimusvaltioita potentiaalisesti sitovassa kannassaan ihmisoikeusneuvosto katsoo, että perhe on yhteiskunnan perusyksikkö ja lapsen vanhemmat ovat hänen ensisijaiset kasvattajansa. Lausunto voimaannuttaa perheitä ja vahvistaa käsitystä perheen luonnollisesta koskemattomuudesta. Tämä koskemattomuus perustuu perheen spontaaniin syntyyn ja orgaaniseen alkuperään, joka takaa sille juuri sen autonomian, jota YK teroittaa tuoreessa lausunnossaan.

Aito avioliitto ry nojaakin perhekäsityksessään YK:n vuonna 1989 julkistamaan lausuntoon lapsen oikeuksista, joka tunnustaa lapsen oikeuden tuntea vanhempiensa ja olla heidän kasvatettavanaan, mikäli mahdollista.

Kansalaisaloite avioliiton säilyttämisiksi miehen ja naisen välisenä ja sukupuolineutraalin avioliittolain kumoamiseksi on auki 29.9. saakka. Aloitteen numero on 1175.

Sarah Rizzo

Hum. kand., kulttuurituottaja,
Aito avioliitto-aktiivi